

ГОДИШНИК ЗА 2007

Библиотека
БИБЛИОТЕКА

СРЕМА

ГОДИШЊАК БИБЛИОТЕКА
СРЕМА

ЗА 2007. ГОДИНУ
Број 8

СРЕМСКА МИТРОВИЦА
2008.

ГОДИШЊАК БИБЛИОТЕКА СРЕМА
ЗА 2007. ГОДИНУ

Број 8

Сремска Митровица
2008.

Издавач :

ПОДРУЖНИЦА БИБЛИОТЕКАРА СРЕМА
БИБЛИОТЕКА «Глигорије Возаревић»
Сремска Митровица

За издавача : Живка Матић

Главни и одговорни уредник : Весна Петровић

Уредништво :

Ратко Чолаковић
Весна Степановић
Душанка Милорадић

Штампа АМ graphic, Лаћарак

СIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

02 (497.113)

ГОДИШЊАК библиотека Срема за ... годину /
главни и одговорни уредник Весна Петровић. – 1997, бр.
1 . – Сремска Митровица : Подружница библиотекара
Срема : Библиотека «Глигорије Возаревић», 1997 - . –
фотогр. ; 21 cm

Годишње

ISSN 1450-5592

COBISS.SR-ID 180711175

САДРЖАЈ :

РЕЧ УРЕДНИКА	5
Весна Петровић, Душанка Милорадић : Народне библиотеке Срема у 2007. години.....	7
ГОДИШЊИЦЕ	
Весна Петровић : 35 година Подружнице библиотекара Срема.....	23
Светлана Сабо : «И чујем шапућеш : Сезаме и свет се пред тобом расклапа».....	35
ИЗ НАШЕ ПРАКСЕ	
Мр Добрила Бегенишић : Набавка и набавна политика у библиотекама.....	45
Милијана Барјактаревић : Читаоница са стручном литературом.....	51
Наташа Филип: Шетња улицама и међу полицама.....	57
Лепосава Радојевић : Пожелеће друмови Турака - `ал читалаца нигде бити неће.....	63
ПРЕДАВАЊА	
Мр Ђорђе Малавразић : Живот књиге у доба нових медија.....	69
Др Ненад Николић : Доситеј, Србија и Камчатка.....	75
ПРИКАЗИ	
Др Вучина Раичевић : Годишњак библиотека Срема бр. 7 за 2006. годину.....	85
Весна Спасојевић : Зборник радова са «Сусрета библиографа `06».....	91
Златко Пашко: Монографија о цркви у Војки.....	97
Слободан Јеремија : Хлеб и обредни колач код Срба	99

ПОРТРЕТИ

- Ружица Станковић : Мира Алечковић на страницама наших летописа.....101
 Гордана Биљетина : Сећање на Слободана - Боду Милутиновића.....105

СУСРЕТИ

- Весна Ћосић : 44. Сабор библиотекара Срема.....107
 Славица Варничих : Скупштина библиотекара Срема у Старој Пазови109

ИЗ ЗАВИЧАЈНИХ ЗБИРКИ

- Душан Познановић : У сусрет десетој свесци часописа «Шидина».....113
 Радмила Дражић : Сећање Вуке, рођене Јовановић, удове Радоице Вукићевића.....117
 Весна Спасојевић : Личности сремскомитровачке завичајности - Милорад Микица Петровић.....123
 Познати Румљанин Атанасије Стојковић.....127

ХРОНИКА

- Душанка Милорадић : «Сремске новине» и Новине «М» о библиотекарству Срема.....133
 Златко Пашко : Старопазовачка штампа о библиотекарству у 2007. години.....139

ЗАПОСЛЕНИ У БИБЛИОТЕКАМА СРЕМА У 2007. ГОДИНИ.....143**РЕЧ УРЕДНИКА**

У тексту «Јавне библиотеке у Србији као издавачи серијских публикација» аутора Горана Траиловића, објављеном у *Бележници* бр. 17 година 9, јесен/зима 2007. *Годишњаку библиотекара Срема* замера се на «извештајном стилу». Тим поводом указујем на следеће дефиниције : «Годишњак одговара латинској речи анали и значи периодичну (годишњу) публикацију чији се садржај односи на одређену област и приказује оно што је као најбитније у току године написано из те области, а понекад има карактер календара» (Енциклопедијски лексикон библиотекарства / Коста Грубачић, 1964.) и «Годишњак је серијска публикација која излази годишње. У ужем смислу, публикација која приказује догађаје протекле године, или доноси податке за једну годину. (Библиотекарски лексикон / Владимир Јокановић... 1984.) којима су се библиотекарски Срема руководили када су се договарали о концепцији часописа.

У првом броју *Годишњака* уредник бележи: «...концепцијом *Годишњака* презентујемо ниво развоја сремских библиотека, успешне програме из наше праксе, стручне радове библиотекара, специфичности и вредности културе, појединих збирки и легата, значајне годишњице наше културне историје, портрете стваралаца, вести о стручним и струковним активностима...»

Приказујући трећи број *Годишњака* мр Живко Попов је запазио «... као што му само име каже, у њему су сакупљени сви најважнији догађаји из протекле године и постављена су најважнија питања о библиотекарству, библиотекама и библиотекарима са подручја Срема виђена и процењена од самих библиотекара. То, управо и чини посебну вредност ове публикације».

Библиотекари Срема су управо «извештајним стилем» одговорили концепцијским захтевима часописа, те је примедба колеге Траиловића неоснована.

*Весна Петровић, библиотекар саветник
Душанка Милорадић, библиотекар
Библиотека «Глигорије Возаревић»
Сремска Митровица*

НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ У СРЕМУ У 2007. ГОДИНИ

У реализацији програма за 2007. годину народне библиотеке Срема поштовале су принципе савременог библиотекарства те су као културни и информациони центри локалне заједнице, обезбеђивале слободан приступ информацијама. На тај начин су задовољавале потребе читалаца и дале свој допринос развоју демократске јавности и квалитету живота у локалној средини што је основни постулат делатности библиотека.

Мрежа библиотека Срема

Библиотечку делатност у 2007. години у складу са Законом о библиотечкој делатности, подзаконским актима и програмима рада реализовало је седам народних библиотека, 24 огранка у насељеним местима, 45 основношколских, 14 средњошколских и четири специјалне библиотеке. На реализацији програма библиотека Срема радили су: три библиотекара саветника, два виша библиотекара, два самостална виша књижничара, 11 виших књижничара, 3 самостална књижничара и 35 књижничара.

Специјална библиотека ФЦП «Матроз», због приватизације, је престала са радом, а у Огару је основан Огранак, те је мрежа библиотека Срема у односу на претходну годину бројчано остала непромењена. Библиотечки рад и даље није организован у средњошколским библиотекама

старопазовачке општине, као ни рад огранака у насељеним местима у румској општини.

Библиотечки фондови

Постојећим Стандардом прописано је да народне библиотеке треба да имају две књиге по становнику општине на чијој су територији. Статистички подаци указују да су народне библиотеке у Срему у 2007. години имале 1,5 књигу по становнику, односно располагале су са 526.586 књига. То је за 3,58% више у односу на 2006. годину. Више књига него што предвиђа Стандард имају библиотеке у општинама Ириг (3,07) и Стара Пазова (2,11) што је последица планске набавке и доброг односа локалне самоуправе према књизи и библиотеци.

Табела 1. књижни фондови и нове књиге

место	број књига		нове књиге	
	2006.	2007.	2006.	2007.
Инђија	94.625	98.816	2.635	4.210
Ириг	36.150	37.711	1.875	1.514
Пећинци	26.897	29.001	1.850	2.104
Рума	73.926	76.784	2.229	3.278
С.Митровица	107.902	109.154	4.095	5.289
С. Пазова	137.892	142.880	5.310	5.158
Шид	30.978	32.240	2.236	2.029
Укупно:	508.370	526.586	20.230	23.582

Читаоци у 2007. години су имали на располагању 107 часописа и 82 наслова новина.

Највећи број серијских публикација набавља библиотека у Сремској Митровици (74), а за њом следе библиотеке у Старој Пазови (70), Иригу (14), Шиду (13), у Руми (11), Инђији (8) и Пећинцима (4).

Мултимедијска грађа се формира као посебна збирка у свакој библиотеци, те су и у библиотекама Срема све присутнија CD издања, (106) које користе и читаоци и библиотекари.

Набавка и обнова библиотечких фондова одвијала се на уобичајене начине. Библиотеке су настојале да задовоље образовне, информативне и рекреативне потребе својих читалаца. Библиотеке Срема су укупно набавиле 23.582 књиге, што је за 16,57% више у односу на претходну годину. Куповином је приновљено 11.486 књига, што је 49% укупне набавке. Већи број, 12.096 књига набављен је поклоном. У овај број улазе и 6.746 књига које су добијене откупом Министарства културе. Откуп је ове године био изузетно добар, а библиотеке су имале право избора те су попуниле своје фондове стручном и приручном литературом, која ретко кад има предност (при куповини) над белетристиком. И ове године Покрајински секретаријат за образовање и културу издвојио је наменска средства за набавку књига, те су библиотеке набавиле актуелне наслове, и тиме добрим делом задовољиле потребе читалаца. Највећи број 5.289 књига ове године набавила је Библиотека у Сремској Митровици, одличну набавку имала је библиотека у Инђији (59% више у односу на претходну годину). Библиотеке у Пећинцима и Руми такође бележе повећање броја нових књига, док су библиотеке у Иригу, Старој Пазови (која је друга по броју набављених књига у Срему) и Шиду набавиле нешто мање књига него у 2006. години.

Читаоци

Основно начело јавних библиотека је да њене услуге буду доступне свима по једнаким условима, а свако ограничење приступа уманиће способност јавне библиотеке да у целини испуни своју просветну функцију да задовољи библиотечке и информационе потребе заједнице којој служи.

Имајући у виду ово начело Ифлиних Смерница за развој јавних библиотека, а настојећи да повећају број уписаних, библиотеке Срема су организовале бесплатне уписе поводом божићних и ускршњих празника, у месецу књиге и већ традиционално бесплатан упис ученика првих разреда.

Табела 2. читаоци и прочитане књиге

место	број уписаних		прочитане књиге	
	2006.	2007.	2006.	2007.
Инђија	4.183	2.711	82.902	57.195
Ириг	646	821	16.461	13.301
Пећинци	1.120	1.221	13.837	15.451
Рума	1.938	2.955	35.485	31.911
С.Митровица	2.898	3.202	73.206	78.171
С. Пазова	4.576	5.149	103.422	110.693
Шид	1.460	1.999	12.369	13.775
Укупно:	16.821	18.058	337.682	320.497

Колико су оправдане ове акције најбоље говори пример библиотеке у Инђији у којој је дошло, због изостанка бесплатног уписа, до великог смањења броја уписаних.

Ово смањење броја уписаних грађана у Библиотеку од 1.472 или 35,19 % последица је изостанка акције бесплатног годишњег учлањења током три недеље у 2006. години, која је пружила могућност свим заинтересованим грађанима да без плаћања годишње уписнине постану равноправни корисници услуга библиотеке – записала је Весна Степановић у извештају о раду библиотеке.

У 2007. години у библиотеке Срема уписано је 18.058 читалаца што је за 7,35% више у односу на претходну годину. До највећег повећања уписаних грађана у библиотеку дошло је у Руми, (1.017) где су бесплатно уписани сви ученици до петог разреда. Иако повећање броја уписаних читалаца бележе све библиотеке (осим Инђије) у Срему, обухват становништва уписаног у библиотеку износио је свега 5,3%.

Већи број уписаних читалаца није утицао на повећање броја прочитаних књига. У 2007. години прочитано је 320.497 књига, односно сваки читалац је у просеку прочитао 17 књига, што је за 3 књиге мање у односу на 2006. годину. Тај податак нам између осталог говори и о неактуелности библиотечких фондова и прави је сигнал да библиотеке морају да обезбеђују изворе и услуге на различитим медијумима који ће задовољити потребе појединаца и различитих група у погледу образовања, информисања, и личног развитака, као и за разоноду и слободно време. Једино се тада може очекивати већи обрт књижног фонда који се у 2007. незнатно смањило - 0,61 у односу на претходну годину (0,68).

Културна делатност библиотека

Свеукупност рада библиотека, њихова делатност која се остварује на релацији читалац-библиотека чини подручје културе, тог широког и веома значајног дела активности који својим садржајима обогаћују људска сазнања, али и доживљавање лепоте, приближавајући им богата људска открића, далеке светове, бројне мисли и умне поруке. Библиотеке Срема су у 2007. години организовале 131 културни програм, којима је присуствовало 7.550 грађана, деце предшколског узраста и ученика основних и средњих школа. У реализацији програма је учествовало преко 400 књижевника за одрасле и децу, критичара, историчара, научника, професора Универзитета, академских сликара, ликовних критичара и библиотекара.

Дечја одељења библиотека организовала су за време летњег распуста дружења са онима који највише воле књиге. Утиске о прочитаним књигама, али и своје оригиналне радове тог 19. јуна читали су верни млади читаоци у програму под називом *Добродошлица распусту* у Библиотеци у Старој Пазови. Сремскомитровачки малишани су током јула и августа, уторком и четвртком, учествовали у креативним радионицама, у новембру на маскенбалу *У бајци станујем* и на самом крају године у акцији *Завири под јелку*.

Поводом Светог Димитрија, крсне славе Библиотеке у Инђији, организован је *Литерарни конкурс за Митровданску награду* за ученике основних и средњих школа. Најбољи рад, укупно 20, на пригодној прослави, Библиотека је наградила дипломом и књигом.

Летопис културних догађаја у библиотекама Срема

Народна библиотека «Др Ђорђе Натомшевић» Инђија

Промоције књига:

28. септембар *Зимски блуз* / Слободанка Рунић

11. октобар *Дух времена сад је таки!* / Павла Марковића Адамова, коју је приредила Даница Вујков, поводом 100 година од рођења аутора

15. новембар - *Злочини усташа - жртве и злочинци* / Душана Бабића

6. децембар - *Јесење елегије* / Ане Берте

Изложбе:

19. октобар - *Поздрав са Дунава*. - дигитални принтови старих разгледница Дунава, које су део посебних фондова Народне библиотеке Србије

9. март - Једнодневна продајна изложба књига издавачке куће *The English Book*.

Српска читаоница у Иригу

14. фебруар - Св. - Трифун – Дан Српске читаонице

5. април - Пријем ученика првог разреда и сусрет са дечјим писцем

24. август - Изложба *Усташки геноцид у Иригу августа 1942. године*

5. октобар - Сабор библиотекара Срема

17. октобар - Додела награде *Б. Михајловић Михиз*

17. децембар - Изложба слика / Гушић Светлана и Константин

Народна библиотека у Пећинцима

21. фебруар – Књижевно вече / Јасмина Михајловић

15. март *Сусрет са писцем у подне* / С. Станишић

- 23. март** - Промоција романа *Твој сам* / Мирјане Бобић Мојсиловић
- 2. април** - Књижевно вече *Како смех лечи кијавицу* / Слађана Ристић
- 18. април** - Књижевни сусрет / Слободан Станишић
- 3. октобар** - Промоција *Лемурова љубав* / Ивана Кузмановић
- 11. новембар** - Књижевни сусрет / Мошо Одаловић
- 28. новембар** - Промоција *Запис душе* / Љиљана Хабјановић Ђуровић
- 11. децембар** - Књижевно вече *Сновоткање* / Гордана Јовановић Шарић

Градска библиотека Рума

- 5. јануар** - Изложба књига и предавање *Хришћанство кроз векове*
- 16. јануар** - Промоција *Помени и трајања* / Ратко Рацковић
- 27. јануар** - Изложба књига *Свети Сава*
- 9. фебруар** - Промоција *Цвет магнолије* / Раде Ђорђевић
- 16. фебруар** - Промоција *Американац у Београду* / Синиша Пашћан
- 8. март** - Изложба књига *О жени*
- 22. март** - Промоција *Дивани на шору* / Ђорђе Филиповић
- 24. март** - Изложба *Вода*
- 11. април** - Изложба књига *Ускрс*
- 15. април** - Промоција *Петнаест црвених ружа* / Емилија Сремчевић
- 22. април** - Изложба / *Дан планете земље*
- 3. мај** - Изложба / *Светски дан јавности медија*
- 9. мај** - Изложба / *Дан Европе*

- 10. мај** - Изложба *Међународни дан физичких активности*
- 17. мај** - Изложба *Међународни дан здраве хране*
- 21. мај** - Слава Градске библиотеке *Св. Јован Богослов*
- 24. мај** - Изложба *Европски дан паркова*
- 8. јун** - Промоција *Хрвати на Брегу* / Ратко Рацковић
- 28 јун** - Изложба *Косовска битка*
- 29 јул** - Вече шабачког хумора и сатире
- 2. август** - Изложба *Петар Лубарда -100 година од рођења*
- 14. септембар** - Промоција *Тицанова буна 1807. (зборник радова)*
- 21. септембар** - Промоција *Јасенови* / Јасмина Јанковић
- 12. октобар** - Промоција *Пикали смо лопте крпењаче* / Ђура Шефер
- 16. октобар** - Промоција *У додиру с небом* / Марија Савин
- 24. октобар** - Промоција *Дневник истине* / Димитрије Вукашиновић
- 16. новембар** - *Тајна вековног блага* / Јован Ђорђевић
- 14. децембар** - Вече са Браном Црнчевићем М.Тохољем и Р.П. Ногом

Библиотека «Глигорије Возаревић» Сремска Митровица

- 27 јануар** - Свети Сава – изложба у Дечјем одељењу
- 4. фебруар** - Изложба Библиотека у 2006. години
- 5. фебруар** - Промоција књига «*Душан силни*» / Слободан Станишић
- 6. фебруар** – Промоција «*Успон и пад Паркинсонове болести*» / Светислав Басара

- 23. фебруар** - Предавање «Односи библиотека са јавношћу – америчко искуство» / др Гордана Стокић -
- 28. фебруар** - «Срби у II светском рату – ратна хроника 1941-1945.» / Коста Николић ; Бранислав Станковић
- 9. фебруар** - Изложба «Вечерас долазим касније кући» - Слободан Станишић
- 6. март** – Промоција завичајног аутора Боривоја Секулића «Капи за опустошене очи»
- 29. март** - «Некад , а сад...», монодрама по мотивима Милице Стојадиновић Српкиње / режија и глума Боба Латинковић
- 4. април** - Радионица «Ускршњи ателје»
- април** - Изложба «Шарени Ускрс»
- 19.април** - Промоција завичајног аутора Милоша Миличића «У разорима»
- 8. мај** - Промоција и трибина «Пољубац у доба кулирања» ауторке Зорице Томић
- 7-11 мај** - Учесће на Сајму књига у Бијелини
- 18. мај** - «Из страница летописа» велика изложба поводом 50 година од оснивања Дечјег одељења
- 21. мај** - Психолошко-креативна радионица «Тепих прича» за предшколце
- 23. мај** - Квиз за ђаке прваке «Ау, што је школа згодна»
- 24. мај** - Промоција «Загонетне приче», «Авен и јазопас у земљи ваука» / Урош Петровић
- 24. мај** - Продајна изложба Издавачке куће «Лагуна»
- 25. мај** - Презентација рада кроз психолошко-креативну радионицу и Округли сто. «Дете и култура», 86 - учесника библиотекара из Србије и Републике Српске и ученика 7. разреда
- 5. јун** - Радионица креативног писања, у сусрет Фестивалу беседништва

- 7. јун** - Књижевни сусрет са Матијом Бећковићем –
- 13. јун** - Отварање изложбе «Још увек живи Астрид Линдгрен» реализована у сарадњи са Шведском амбасадом
- 14. јун** - Ликовна радионица «Пипи Дуга Чарапа»
- 15. јун** - Литерарна радионица – Писаћемо у духу Астрид Линдгрен
- 19. јун** - Сусрет са преводиоцем дела Астрид Линдгрен уз драматизацију делова Пипи Дуге Чарапе
- јул- јул** - Изложба у Дечјем одељењу «Пипи са нама»
- 10. јул** - Промоција романа «Емилија Лета» / Мирјане Митровић
- 2. август** - Креативна летња радионица «Креирај свој накит»
- 7. август** - Креативна летња радионица «Сликање на текстилу»
- 9. август** - Креативна летња радионица «Осликавање гипсаних одливака» и «Осликавање старих саксија»
- 14. август** - Креативна летња радионица «Колаж од сувог цвећа и лишћа»
- 16. август** - Креативна летња радионица «Мали креатори – обуцимо ликове из бајки»
- 21. август** - Изложба «Креативни летњи кутак библиотеке» - завршна летња радионица
- 26. септембар** - Промоција путописа «У додиру с небом» / Марија Савин
- 27. септембар** - Сусрет са награђеном децом на 19. Фестивалу хумора за децу у Лазаревцу
- 1. октобар** - Изложба илустрација Ане Глигорјев
- 2. октобар** - Сусрет са добитником «Гашиног пера» дечјим писцем Мирком Марковићем
- 3. октобар** - Ликовна радионица „Деца илустратори“ о илустрацији Светлана Сабо – 36 радионичара
- 18. октобар** - Маскенбал «У бајци станујем»,

- 17. октобар** - «Набавка и набавна политика у јавним библиотекама» / мр Добрила Бегенишић
- 23. октобар** - Презентација коришћења „On line“ актуелне новинске архиве, EBART consulting –
- 1. новембра** «Митровачки митровдански књижевни сусрети», 35 посетилаца
- 6. новембар** - Моделирање јесењим плодовима «Разиграна јесен»
- 7. новембар** - Промоција књиге «Поломљене речи» / Бранислава Веселиновића
- 12. новембар** - Вече посвећено младим писцима
- 14. новембар** - Представљање Савеза књижевника у отаџбини и расејању
- 22. новембар** - Разговор са писцем Сањом Домазет
- 22. новембар** - Дигитализација у библиотекама: први кораци / Тамара Бутиган-Вучај
- 27. новембар** - Отварање изложбе «С поштовањем благородном, озвезданом – нашем Доситеју»
- 29. новембар** промоција књиге «Тако је било», аутора Ђорђа М. Девића
- новембар** - изложба «Предлажемо за овај месец» - Одељење за одрасле
- новембар** - изложба у Дечјем одељењу «Не би желео да пропустиш ново са Сајма»
- 4. децембар** - Промоција романа «Чаробњаков СМС» / Раша Попов
- 6. децембар** – Промоција романа «Балада о Бохорети» / Гордане Куић
- 11. децембар** - Отварање изложбе слика Вука Мушкиње, академског сликара
- 20. децембар** - Сусрет са Зораном Живковићем добитником најугледније светске награде за фантастику

- 24. децембар** - Промоција књиге «Врашка посла» / Недељко Терзић
- 26. децембар** - изложба «Стиже нам је Нова, 2008.» у дечје и у одељење за одрасле

Народна библиотека «Доситеј Обрадовић» Стара Пазова

- 8. фебруар** - Промоција књиге Дивани са шора / Ђока Филиповић.
- 22. фебруар** - Књижевно вече Мирјане Бобић-Мојсиловић
- 1. март** - Представљање књиге мр Небојше Кузмановића *Сусретање култура*
- 20. март** Промоција двојезичног издања драме *Милица Никוליћ* Владимира Хурбана Владимирова
- 28. март** Књижевно вече Гордане Залад, која је представила свој роман „Зашто баш ја?“
- 8. мај** Трибина на тему „Наука и религија“ говорио познати социолог др Ђуро Шушњић.
- 1. јун** - Библиотека је ове године била домаћин *Годишње скупштине библиотекара Срема*
- 28. септембар** - обележен Дан Народне библиотеке «Доситеј Обрадовић». У уметничком програму учествовали су: песник, академик Милосав Тешић, драмски уметник Миша Јанкетић, књижевник Ратомир Дамјановић, оперски уметник Живан Сарамандић и вокални солиста Јарослава Вршка
- 25. октобар** Књижевно вече писаца жилинског краја: Јан Ленчо, Антон Страка, Милан Лехан, Петер Мишак и Михал Хорецки
- 28. новембар** - Вече хумора и сатире / А. Чотрић, Ненад Вучетић, Д. Минић, Карло и Миодраг Јакшић.
- 12. децембар** Вече руске поезије и музике поводом антологије *Кад прите брезе*

Нова Пазова

- 1. фебруар** – књижевно вече Бранислав Димитријевић,
6. март - књижевно вече Мирјана Бобић-Мојсиловић,
11. мај - Владета Јеротић
25. септембар - Драгомир Брајковић
27. септембар - Брана Црнчевић и Рајко Петров Ного
17. децембар - књижевно вече Матија Бећковић

Белегии

Изложба слика *Мирослава Јанчића и Ружице Шашић*

Сурдук

Изложба уља на платну сликара Мирослава Јанчића

Народна библиотека Симеон Пишчевић Шид

- 4. јануар** – Промоција *Гурманске чаролије* / Радивој Лазић
26. март - Књижевно вече *Сећање на Душка Трифуновића* / Бранко Пражић
20. април - Књижевно вече / Ева Рас
18. октобар - Књижевно вече – трибина *Неформални центри моћи*
2. децембар – Промоција књиге *Стаза сиге-ратник* / Ђорђе Јањатовић
3. децембар - Промоција књиге *Шид од 1914. до 1945. године* / Жељко Фајфрић
4. децембар - Промоција књиге *Титраји поетске струје* / Љубомир Поповић
5. децембар - Промоција часописа *Шидина*
17. децембар - Изложба *Доситеј Обрадовић*

Издавачка делатност

Током 2007. године библиотеке су се бавиле и издавачком делатношћу. Највише књига објавила је Библиотека у Инђији: *Зборник радова Сусрети библиографа у спомен на др Георгија Михаиловића '06*, монографија *Даница Јовановић* / Јасна Јованов, књигу поезије *Зимски блуз* / Слободанка Рунић и публикацију *Међу вама - ми!* која садржи радове ученика седмог разреда инђијске Основне школе «Душан Јерковић»

Сремскомитровачка библиотека у својој едицији Завичајни круг објавила је монографију *250 година школе у Кузмину* / Перо Остојић.

Запослени

Програме рада библиотека Срема реализовало је три библиотекара саветника, два виша библиотекара, 28 библиотекара, пет виших књижничара, три самостална књижничара и 37 књижничара. У циљу усавршавања библиотекара који раде у народним, специјалним и школским библиотекама Матична служба Библиотеке «Глигорије Возаревић» је организовала серију предавања : Односи библиотека са јавношћу - америчко искуство / др Гордана Стокић, Филолошки факултет Београд; Књижевна националност у УДК систему / мр Весна Булајић, БГБ Набавка и набавна политика у јавним библиотекама / мр Добрила Бегенишић, Дигитализација у библиотекама : први кораци / Тамара Бутиган Вучај НБС.

Библиотекари Срема су активно радили у комисијама и секцијама БДС, учествовали на саветовањима и семинарима у организацији других

библиотека и библиотекарских асоцијација и тиме остварили преко потребну размену искустава. Изузетно добру сарадњу остварили су са Библиотекарским друштвом Републике Српске и Библиотеком «Филип Вишњић» из Бијељине, Народном библиотеком Србије, Библиотеком Матице српске, Шабачком библиотеком, НБ «Стефан Првовенчани» из Краљева и НБ «Димитрије Туцовић» из Лазаревца.

*Весна Петровић, библиотекар саветник
Библиотека «Глигорије Возаревић»
Сремска Митровица*

35 ГОДИНА ПОДРУЖНИЦЕ БИБЛИОТЕКАРА СРЕМА

Прича о организованом и традиционалном дружењу библиотекара Срема почиње 1962. године, на дан обележавања 120-годишњице Српске читаонице у Иригу, када је установљена културна манифестација *Сабор библиотекара Срема*. И од тог времена библиотекари у Срему имају свој печат и своју посебност, а оно што их издваја је баш та традиција дружења и окупљања и њихова потреба да својој професији одрже углед и значај популаришући књигу и решавајући стручна и статусна питања.

Седамдесетих година, тачније 1972. када су библиотеке у Срему постале организационо и садржајно јаке, јавила се потреба да се растерети програм *Сабора* и да се о стручним темама расправља на посебним скуповима. Тада са радом почиње *Подружница библиотекара Срема*. И Сабор библиотекара Срема и Скупштина Подружнице библиотекара Срема имају своје устаљене термине одржавања : Сабор, првог петка у октобру, увек у Иригу, а Скупштина, почетком јуна, увек у другој библиотеци Срема.

Тридесет пет година рада једне асоцијације је довољно времена да се сагледају њена физиономија, њен карактер и значај. Подружница окупља и повезује библиотечке раднике Срема кроз организовање семинара и стручних састанака везаних

за унапређење библиотечке делатности, стимулисање креативног рада наградама и признањима, издавање часописа, монографских и CD публикација, информативних билтена и сарадњу са другим асоцијацијама у земљи и иностранству.

Програми везани за развој библиотекарства, богатство садржаја, стручно профилисане теме и бројни стручњаци из области библиотекарства, историје културе и књижевности, који су учествовали у њиховој реализацији завређују да буду забележени на страницама нашег гласила:

1972. Сремска Митровица
тема : *Место научне књиге у народним библиотекама* / Зора Весковић, управник библиотеке у Сремској Митровици
1973. Ириг
тема : *Читаонице у сеоским местима у Срему* / Зора Весковић
1974. Сремска Митровица
тема : *Књига и читање* / Милорад Петровић, управник библиотеке у Сремској Митровици
1975. Рума
тема : *Стање и проблеми мреже библиотека у месним заједницама Срема* / Момчило Рокнић, књижничар у библиотеци у Инђији
1976. Сремска Митровица
тема : *Библиотекарство у средњорочним плановима Срема* / Милорад Петровић,
1977. Стара Пазова
тема: *Организационо учвршћивање регионалног библиотечног система Срема* / Милорад Боројевић, управник библиотеке у С. Пазови
1978. Инђија

- тема : *Организација и рад матичне службе у библиотекама Срема* / Момчило Рокнић
1979. Сремска Митровица
тема : *Школске библиотеке у Срему* / Милорад Петровић
1980. Пећинци
тема : *Централни каталог* / Гордана Прица, библиотекар из Сремске Митровице
1982. Жарковац
тема : *Централизована набавка и обрада књига за народне библиотеке у Војводини* / Душко Врутунски, библиотекар у БМС
1983. Сремска Митровица
тема : *Књига и удружени рад* / Милорад Петровић
1984. Инђија
тема : *Организација библиотекарства и библиотека и положај библиотечких радника на територији Срема* / Гордана Биљетина, директор библиотеке у Инђији
1985. Пећинци
тема : *Рачунарска подршка библиотечно-информационом систему* / Вера Миросављевић, директор БМС
1986. Рума
тема : *Полазне основе за расподелу средстава за личне дохотке у библиотекама* / Радован Мићић, библиотекар у БМС
1987. Стара Пазова
тема : *Информациони рад и збирке приручника у народним библиотекама* / Радован Мићић,
1988. Шид
тема : *Народне библиотеке у Срему 1982-1986.* / Нада Јанковић, управник библиотеке у

- Сремској Митровици
1989. Сремска Митровица
тема : *Културна и јавна делатност библиотека* / Нада Јанковић
1990. Беоцин
тема : *Набавка у аспекту народних библиотека и издавачке политике* / Радован Шпириданов, библиотекар у БМС
1991. Бешка
тема : *Завичајне збирке у библиотекама Срема* / Ирина Стојшић, библиотекар из С. Митровице
1992. Рума
тема : *Читалачка интересовања корисника народних библиотека* / Весна Петровић, библиотекар из Сремске Митровице
1993. Сремска Митровица
тема : *О читању у овом тренутку* / Нада Јанковић
1994. Стара Пазова
тема : *Референсне збирке у народним библиотекама* / Радован Мићић
1995. Сремска Митровица
тема : *Како сачувати досадашњи ниво услуга у популарним библиотекама* / мр Мирјана Анђелковић, библиотекар у Градској библиотеци у Новом Саду
1996. Сремска Митровица
тема : *Библиотека као културни центар-једна парадигма* / мр Соња Бокун Ђинић, библиотекар у библиотеци у Шапцу
1997. Бешка
тема : *Увођење маркетинга и анимација у библиотеке* / др Милена Драгићевић-Шешић, професор Београдског универзитета

1998. Пећинци
тема : *Серијске публикације у народним библиотекама* / Бранка Булатовић, библиотекар у Народној библиотеци Србије
1999. Рума
тема : *Улога и значај завичајних библиографија у културном миљеу Срема* / др Александра Вранеш, професор Београдског универзитета
2000. Сремска Митровица
тема : *Комерцијална примена Интернета у библиотекама* / Мирко Марковић, директор Библиотеке «Ђорђе Јовановић» у Београду
2001. Стара Пазова
тема : *Место књиге у односу на друге медије* / др Ратко Божовић професор Београдског универзитета
2002. Шид
тема : *Будућност јавних библиотека и професионална одговорност библиотекара* / др Жељко Вучковић, библиотекар у БМС
2003. Инђија
тема : *База података о културним институцијама Србије у Заводу за проучавање културног развоја Србије* / Мирјана Цветан
2004. Пећинци
тема : *Квалитет у библиотечко-информационој делатности* / др Гордана Стокић-Симончић, професор Београдског универзитета
2005. Рума
тема : *Стара и ретка књига у народним библиотекама* / Душица Грбић, библиотекар у Библиотеци матице српске
2006. Сремска Митровица

тема : *Професија библиотекар – концепт за 21. век* / Светлана Јанчић, библиотекар саветник у Народној библиотеци Србије

2007. Стара Пазова

теме : *Легати у народним библиотекама* / др Оливера Стефановић, библиотекар саветник у Народној библиотеци Србије

Зашто и како мерити квалитет библиотечких услуга? / др Жељко Вучковић, библиотекар у Библиотеци Матице српске
Живот књиге у доба нових медија / мр Ђорђе Малавразић, уредник првог програма радио Београда

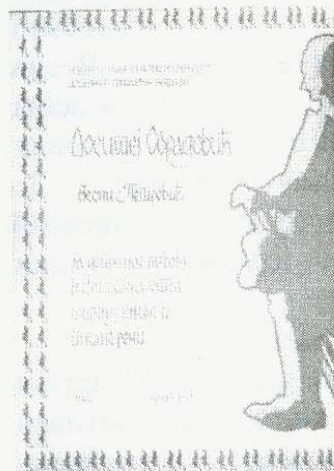
Поред стручних тема из библиотекарства на скупштинама и конференцијама подношени су извештаји о раду Подружнице, Сабора библиотекара Срема, Сусрета библиографа у спомен на др Георгија Михаиловића», промовисан је Годишњак библиотека Срема, а од 2001. библиотекари Срема имају сусрет «С писцем у подне». Гости ових сусрета били су : Радован Бели Марковић, Данило Ненадовић, Тодор Бјелкић, Добрица Ерић и Матија Бећковић.

Награда «Доситеј Обрадовић»

На скупштини Основне организације библиотечких радника Срема одржаној 20. јануара 1982. у Жарковцу усвојен је *Правилник о додели годишње награде «Доситеј Обрадовић»* библиотекама и библиотечким радницима Срема. Поштујући *Правилник* и анализирајући сваки предлог жири је доделио следеће награде:

1982. Зора Весковић, Нови Сад
НБ "Доситеј Обрадовић" Стара Пазова
1984. Јелена Настасић, Нови Сад
Ђорђе Утвић, Јазак

- НБ "Др Ђорђе Натошевић" Инђија
1985. Нада Остојић, Сремска Митровица
Момчило Рокнић, Инђија
Српска читаоница у Иригу
1986. Нада Субашић, Рума
Илија Сретковић, Сремска Митровица
Библиотека "Глигорије Возаревић"
1987. Живко Попов, Сремска Митровица
1988. Драгица Кларић, Нова Пазова
Анђелка Тица, Шид
Библиотека "Слободан Бајић Паја" Рума
1988. Библиотека ОШ «С.Б.Паја» С. Митровица
1990. Еленка Беређи, Шид
Марица Божовић, Сремска Митровица
1994. Наталија Ступар, Ириг
Вера Кордић, Платичево
Огранак у Мартинцима
1995. Дечје одељење Библиотеке "Г. Возаревић"
1996. Евица Домазет, Јарак
Библиотека Основне школе у Ердевику
1997. Ратко Чолаковић, Стара Пазова
Весна Петровић, Сремска Митровица
Симо Поткоњак, Инђија
Огранак "П.Петровић Његош" Нова Пазова
1998. Нада Јанковић, Сремска Митровица
1999. Зорица Мишчевић, Сремска Митровица

Годишња награда
«Доситеј Обрадовић»

2000. Златко Пашко, Стара Пазова
Весна Ћосић, Ириг
2001. Биљана Јеремић, Пећинци
Огранак "Бранко Радичевић" Бешка
2002. Евица Нинковић, Стара Пазова
Љубица Васиљевић, Сремска Митровица
2003. Гордана Биљетина, Инђија
2004. Нада Васић-Косановић, Рума
2005. Снежана Тинтаровић, Сремска Митровица
Олгица Суботић, Стара Пазова
2007. Народна библиотека Пећинци

Логотип

Подружница има логотип који чине: књига као симбол библиотеке, а библиотека као памћење света (*memoria mundi*) и винова лоза, симбол Срема. На њему је ћирилицом исписан назив Подружница библиотекара Срема. Идејно решење за логотип предложиле су Весна Петровић и Снежана Лађиновић, ликовну реализацију урадила је

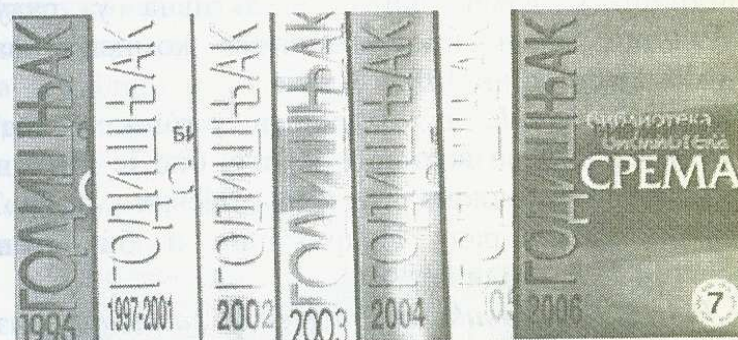
Логотип Подружнице

Светлана Сабо све из сремскомитровачке библиотеке. Логотип је усвојен на Скупштини одржаној у Бешки 1997. године.

Годишњак библиотека Срема

Године 1997. библиотекари Срема полазећи од тежње да живот и рад библиотека буде презентован широј јавности штампају *Годишњак библиотека Срема*. Концепцијом Годишњака обухваћени су успешни програми из наше праксе, стручни радови

библиотекара, специфичности и вредности појединих легата и збирки, значајне годишњице, портрети стваралаца и вести о стручним и струковним активностима. Ове, 2007. године промовисан је седми број *Годишњака*.

Објављени бројеви «Годишњака библиотека Срема»

Преседници

Председник Подружнице се бира на четири године (једно време на годину дана) и заступа и представља Подружницу, сазива седнице управе Подружнице библиотека Срема, коју чине председник, секретар и директори библиотека Срема, подноси извештај о раду и планира рад Подружнице.

Зора Весковић, Први председник (1972-1974) Основне организације библиотечких радника Војводине за Срем, била је управник Библиотеке «Глигорије Возаревић» у Сремској Митровици.

Момчило Рокнић је већи део свог радног века провео у библиотеци у Инђији. Радио је на пословима у матичном и завичајном одељењу, а једно време је био в.д. директора библиотеке. Имао је више излагања на скупштинама Подружнице библиотека Срема, био је покретач бројних пројеката и увек оран

за песму, те је и заслужан за химну Подружнице, сремачку песму *Једно јутро кад је зора сванула*. Био је председник у два мандата од 1980. до 1985. године.

Милена Освалд, књижничар у Градској библиотеци у Руми. Била је активна у раду Подружнице, члан председништва, комисије за награде и председник 1986. године.

Борђе Утвић, дугогодишњи радник и в.д. управник Српске читаонице у Иригу, био је велики ентузијаста и покретач «Доситејевих дана». Учествовао је у раду Подружнице и био њен председник 1987. године.

Весна Петровић, библиотекар саветник из Сремске Митровице. Активна је у раду Подружнице, чији је секретар. Уредник је часописа Годишњак библиотека Срема и председник Секције за матичне библиотеке БДС. Имала је излагања на бројним саветовањима у земљи и Републици Српској. Била је председник Подружнице 1988. и од 1990. до 1997. године.

Љубица Грбић Шетало, виши књижничар у библиотеци Културног центра у Беочину. Била је председник Подружнице библиотекара Срема (по територијалном принципу) 1989. године.

Марија Грујић, књижничар из Пећинаца, била је активна у раду Подружнице, члан председништва, комисије за награде и председник 1990. године.

Снежана Лађиновић, виши библиотекар из Сремске Митровице, била је председник од 1997. до 2002. године. Објављивала је више чланака о раду Подружнице и стручних радова из области библиотекарства. Била је члан управе БДС и

председник Комисије за развијање корисничких сервиса.

Наташа Филип, библиотекар информатор је у одељењу за одрасле и научном одељењу у библиотеци у Старој Пазови. Била је председник Подружнице од 2003. до 2006. године. Остварила је добру сарадњу са библиотекама ван региона, посебно са библиотекама у Бијељини и Бањалуци у Републици Српској. Члан је Комисије за међународну сарадњу БДС. Стручне радове објављивала је у *Годишњаку библиотека Срема* и *Панчевачком читалишту*.

Председнице Подружнице : Славица Варничкић,
Весна Петровић, Наташа Филип

Славица Варничкић, самостални виши књижничар и директор Народне библиотеке «Симеон Пишчевић» у Шиду. Учествовала је у изради «Каталога завичајних збирки у библиотекама Срема» и стручне радове објављивала у *Годишњаку библиотека Срема* и *Панчевачком читалишту*. Председник је Подружнице од 2007. године.

Библиотекари Срема кроз године рада и сарадње са библиотекама ван региона, стекли су многе не само сараднике већ и пријатеље. Наше искуство и међусобна комуникација су илустрација рада библиотека у региону Срем, нема претензију да постане образац или да се наметне као искључиво мишљење. Стручни и културни континуитет

На Златибору: Драган Којић, Ратко Чолаковић, Весна Спасојевић, Весна Петровић, Наташа Филип

Подружница библиотекара Срема постигла је чувањем и поштовањем већ створених вредности, али сталним стварањем нових, којима свака стваралачка генерација задужује будуће.

Светлана Сабо, библиотекар
Библиотека «Глигорије Возаревић»
Сремска Митровица

«И ЧУЈЕМ ШАПУЋЕШИ: СЕЗАМЕ. И СВЕТ СЕ ПРЕД ТОБОМ РАСКЛАПА»

Дечје одељење Библиотеке «Глигорије Возаревић», као у Антићевим стиховима, прва је чаробна капија која отвара читав један свет најмлађим читаоцима. Водећи их на један природан и топао начин, активно, кроз шарену културну башту библиотеке, подстиче развој детета и његову машту, таленат и креативност. Ово одељење делује као центар културе и уметности где библиотекари упознају и уводе децу у свет књиге на хиљаду и један начин: преко бројних сусрета са писцима, креативних радионица, изложби, музичких прогама, културно-васпитних облика рада, квизова...

На завршетку недеље (18 – 25. маја 2007.), која је на најлепши начин осликана разноврсним активностима: изложбама „Најстарије књиге Дечјег одељења“ и „Са страница летописа“, креативним

И домаћини и гости

радионицама, такмичењем за ђаке прваке, промоцијама Издавачке куће «Лагуна» и књига Уроша Петровића, Дечје одељење је 25. маја напунило 50 година постојања.

50. рођендан прославили смо радно, презентујући своју делатност на неубичајен начин.

Тог дана организована је психолошко креативна радионица под називом «ДЕТЕ И КУЛТУРА». Гости су нам биле колеге дечјих одељења библиотека из Београда, Новог Сада, Лазаревца, Добоја, Бијељине, Шапца, Инђије, Ирига, Шида, Старе Пазове и Руме.

Уводно излагање о богатој делатности и развоју Дечјег одељења у протеклих 50 година изнела је библиотекар саветник Весна Петровић.

Након што су се присутни упознали са структуром психолошко креативних радионица и начину њихове реализације, скупу се придружило 18 ученика 7. разреда ОШ «Б.П.Пинки». Рад је настављен у кругу, по радионичким правилима. Занимљиво, опуштено, несвакидашње... и мали и велики заједно.

Креативна радионица

Основни део активности је било истраживање институција културе о чијим резултатима су, након пола сата, «експедиције»

требало да креирају оригиналан извештај.

Радионица је била веома живописна и динамична, доносећи необична и интересантна решења, а у њој су учествовали равноправно деца и одрасли.

О утисцима, резултатима и различитим искуствима библиотекари су имали прилику да попричају и продискутују на округлом столу који је био организован непосредно после психолошко креативне радионице.

Неке импресије остале су забележене на страницама летописа Дечјег одељења, којим се ми, Митровчани, посебно поносимо:

«Ово је диван доживљај за мене – ја сам данас била велико дете и много сам научила...» - написала је Јулка Ерцег, библиотекар Народне библиотеке из Добоја.

Из уводног излагања библиотекара саветника Весне Петровић, дугогодишњег шефа Дечјег одељења, зачетнице и реализаторке многих нових облика културне делатности, лепо је и корисно упознати наше Дечје одељење.

А ево, како су се године низале...

У првим годинама после Другог светског рата деца су по књиге долазила у Одељење за одрасле где је постојао кутак са књигама за децу. У том периоду у Библиотеци «Просвета» организовани су часови читања за најмлађе.

На иницијативу Савета пионира и Градске библиотеке «Просвета»,

25. маја 1957. године основано је прво Дечје одељење.

Оно је било смештено у једну просторију Катастра, бивше Женске српске основне школе. Књиге за одељење издвојене су из одељења за одрасле, око 2500, а те прве године рада било је уписано 400 читалаца.

Дечје одељење 13. октобра 1966. године добило је нове просторије које су биле добар

наставници разредне наставе и професори боравак у библиотеци сматрали необично драгоценим.

За Нову 1982. годину стигла је честитка од ученика II разреда ОШ „Јован Поповић“ са следећим садржајем: «Нека стихови теку као река, нека љубав и другарство међу децом и даље Цртотека, Стихотека и Бајкотека...»

«Читалачка значка» велика акција читања, коју је организовала КПЗ Војводине за ученике основних школа. Организатор и ове акције било је Дечје одељење. Кроз разговоре о прочитаним књигама, кроз препоручивање књига у «Сремским новинама», кроз контакте са наставницима и ученицима сваке године у Акцију се укључивало преко 2000 ученика и наставника.

Гост Раша Попов

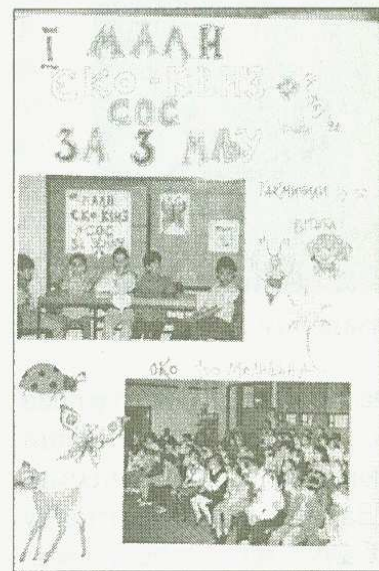
Сви учесници су добијали читалачке значке, а најуспешније, Библиотека је награђивала књигама и књижевним сусретом. Гост једне завршне свечаности читања, Раша Попов је оставио поруку: «Волим што смо овог суморног 5. децембра 1991. године видели стотину деце чије су мрежњаче натопљене

светлошћу слова у најплеменитијем олимпијском такмичењу ко је више прочитао...»

У Вуковој 1987. години, у месецу књиге, први пут је одржан књижевни квиз у коме су се такмичили ученици осмог разреда.

Поред провере знања, сваки квиз садржао је и део у коме се исказује умешност, посебна способност интрепретације те су његови саставни делови били рецитовање, литерарно и ликовно стваралаштво ученика. Квизовима су се обележавале све значајније књижевне годишњице: Вук, Доситеј, Нушић, Ћопић, Андрић, Десанка, 1847. година у новој српској култури...

Књижни фонд је бројао 28.248 књига и 5.001 сликовницу и био је класификован по упрошћеном УДК систему, који поштује узраст детета. У овом периоду Дечје одељење је уписивало преко 3.500 читалаца (највише 1985. – 4.705) што је 50% ученика основних школа. Они су прочитали преко 54.000 књига годишње, а дневна посета Одељењу била је око 230 читалаца. Фонд Дечјег одељења користили су и студенти Педагошке академије.

Страница Летописа

Деведесете године, иако је рад на пропаганди и популаризацији књиге био истог интензитета, бележе смањење броја уписаних читалаца и недовољну набавку нових књига. На крају века књижни фонд је бројао 35.420 књига и њега је користило око 1.500 читалаца.

1991. године, организован је нови еколошки квиз - С О С за земљу.

У овом периоду, поред сталних и дугогодишњих

облика рада, Дечје одељење је обogaћено новим садржајима. На Међународни дан дечје књиге организована је песничка парада «Велики мали песници», на којој су се дружили афирмисани писци и ученици, размењујући искуства и читајући једни другима своје стихове; «Хајде да се дружимо – будите нам гости» је био облик представљања стваралаштва ученика једне школе ученицима из свих других школа у граду; «Разиграна јесен» - моделирање јесењих плодова и рецитовање песама о јесени, летњи квиз «Питам се питам 1000 пута» је осмишљен да разоноди децу која распуст проводе у граду.

Први пут у Лазаревцу

О

вај период карактерише и учествовање у програмима других културних установа и библиотека. Наши читаоци су учествовали на Конкурсу «Цвет у песми, цвет у причи» Библиотеке у Зајечару, на Фестивалу «Златно звонце» у Новом Саду, на «Фестивалу хумора за децу» у Лазаревцу и постизали значајне успехе.

Године 1998. Дечје одељење је са групом младих психолога и активиста НВО «Здраво да сте», реализовало серију психолошко-креативних радионица на којима је пружана психолошка и социјална подршка избеглој и расељеној деци. Ове радионице убрзо су постале омиљена форма дружења, не само са избеглом децом већ и са Митровчанима.

Почетак трећег миленијума обележен је недовољним интересовањем за књигу и библиотеку код најмлађих читалаца. Ни квалитетни програми, ни нове књиге нису у Библиотеку доводиле читаоце, те је осмишљен програм «Повратак књизи, библиотеци, читању». Изашавши из просторија Библиотеке, овај програм је обухватио 53 места у Срему, а у њима је одржано 88 књижевних сусрета. У програму су учествовали Градимир Стојковић и Драгомир Ђулафић, који је записао: «Радовања за писце било је понајвише у оним малим, ко птичја гнездашца шћућуреним школицама са по двадесетак ђака, од којих су неки баш тога дана први пут у животу држали књигу са потписом писца, кога су видели и чули»

Дечје одељење у 2007. години, години јубилеја, је до 25. маја уписало 887 читалаца, набавило 437 нових књига, организовало књижевне сусрете са Слободаном Станишићем и Урошем Петровићем, креативно писање у духу Астрид Линдгрен, радионицу лепих речи, квиз за ђаке прваке «Ау што је школа zgodна», 8 летњих креативних радионица, радионицу „Моја машта, најлепша башта“ са предшколцима...

Тепих прича са предшколцима

Књижни фонд Одељења броји 39.115 књига, које се обрађују у програму BISIS.

Разноврсни културно-васпитни програми

Одељења и сви наведени облици су резултат кадровског потенцијала и тимског рада. Тај вид рада је изузетно вредан, јер је у његовој основи стваралачка иницијатива и креативност појединаца, а реализацију идеје прати заједнички, тимски рад, што је још једно од основних начела библиотекарства. Богатим књижним фондом, добро организованим радом и културно-васпитном делатношћу, Дечје одељење Библиотеке «Глигорије Возаревић», непосредно учествује у процесу развоја личности детета, почев од усвајања првих знања у предшколској установи и у првим годинама основног образовања. Тако формира бројне читаоце способне да користе књиге одређеног садржаја као изворе информација ради проширивања свог знања.

У педесетогодишњем периоду, Дечје одељење је, својим непосредним присуством од најранијег детињства, утицало на формирање суштине човекове личности, кроз оплемењивање укуса и развоја потребе за књигом.

Својим читаоцима отворили смо врата знања, стварности и маште, врата срећног детињства и здраве будућности.

Мр Добрила Бегенишић
Народна библиотека Србије,
Београд

НАБАВКА И НАБАВНА ПОЛИТИКА У БИБЛИОТЕКАМА

У Библиотеци „Глигорије Возаревић“ у Сремској Митровици одржан је 17. октобра 2007. године семинар на тему „Набавка и набавна политика у библиотекама“. Организатор семинара била је матична Библиотека „Глигорије Возаревић“ из Сремске Митровице. Семинару су присуствовали библиотекарски из јавних библиотека сремског округа: из Старе Пазове, Инђије, Ирига, Пећинаца, Шида и Руме као и библиотекарски из школских библиотека са општине Сремска Митровица. Семинар је био подељен у два дела. Прво је одржана радионица на којој су учесници семинара разменили искуства на тему набавке публикација у библиотекама. Учесници су активно учествовали у дискусијама на теме које су биле предвиђене за ову радионицу, а то су: начини набавке публикација у библиотекама (поклон, куповина, размена), тематика и врста набављених публикација, профил библиотекара у набавци и набавна политика у теорији и пракси. Циљ радионице био је пре свега да се утврди постојеће стање набавке у библиотекама у овом округу, начин на који се најчешће набавља библиотечка грађа, проблеми који прате набавку, ко врши одабир библиотечке грађе, каква је тематика набављених публикација и у којој мери то задовољава потребе корисника. Из веома плодне дискусије издвојило се неколико тема које су

даље разрађене у току семинара, како теоретски тако практично.

По питању начина набавке, констатовано је да се највише публикација набавља поклоном, који је најмасовнији вид набавке и који има велики значај за попуњавање фонда библиотеке. Али тај вид набавке је, без обзира на његов велики значај, доста и проблематичан. Пре свега проблем је што се, ако је поклон једини или преовлађујући начин попуњавања фонда, не могу набавити публикације које су потребне и које су у складу са профилем библиотеке, него се узима оно што је понуђено. Кад је поклон у питању јављају се и други проблеми: проблем простора и смештаја великих количина књига, велики утрошак радне снаге у селекцији поклона и на крају отпис грађе која не одговара профилу фонда и однос поклонодавца према таквом третману поклона, посебно у мањим срединама. Прихваћена је препорука предавача да се примање и слање поклона регулише на начин на који је то учинила Народна библиотека Србије, а то значи да се примени *Упутство о пријему и дистрибуцији библиотечке грађе добијене путем поклона*, у форми која је прилагођена локалној заједници. Усвајањем таквог правилника штите се и библиотеке и поклонодавци, који унапред бивају обавештени о поступању са њиховим поклоном. Тиме се свакако лако могу избећи неспоразуми око захтева поклонодавца да се поклон узме у целини или да се све публикације уврсте у фонд, да поклон не сме да се отпише, итд. Суштина *Упутства* је да се библиотекарима оставља могућност да се, без обзира на захтеве поклонодавца, држе профила фонда и да у набавци публикација не крше смернице своје набавне политике.

Вид набавке коме је посвећена посебна пажња с обзиром на његов значај је куповина. То је вид набавке који треба да буде основни у свим библиотекама, пошто се куповином омогућава принципијелно и доследно формирање фондова и селективна набавка публикација. Учесници су изнели разна искуства по том питању, од година када уопште није било буџета за набавку, па до последњих година када постоји и буџет и откуп књига. Посебна пажња посвећена је и откупу књига који финансира Министарство културе Републике Србије. Похваљен је модел откупа који је предложила Народна библиотека Србије.

Констатовано је да је издвајање финансијских средстава за куповину грађе за библиотеке побољшано последњих година, тако да се стање у набавци поправило и фондови се обнављају мада још увек не у задовољавајућој мери.

Посебна пажња посвећена је тематици набављених публикација. У оквиру ове подтеме посебна пажња посвећена је питању лектире у јавним библиотекама. Једногласан закључак семинара био је да је непоходно да се у набавци библиотечке грађе оствари координација на локалном нивоу и да се свака библиотека држи свог профила фонда. А то значи да приоритет у набавци публикација у јавним библиотекама не треба да буде лектира, то треба да буде задатак школских библиотека. Јавне библиотеке треба да осмисле друге програме и да понуде друге занимљиве теме корисницима школског узраста, како једини разлог њиховог доласка у библиотеке не би била лектира него други садржаји.

Набавка публикација је уско повезана са профилем библиотекара у набавци, тј. са особом која набавља публикације. Учесници семинара су анкетирани на тему ко набавља публикације у њиховим библиотекама. Већина одговора било је да постоји комисија која врши одабир грађе, да у тој комисији учествују библиотекари из набавке, из позајмних одељења, из дечјих одељења и директор. Тиме су задовољени и основни теоретски критеријуми који важе за набавку публикација, према којима би требало да набавку врше особе које су упућене у жеље и потребе корисника и које су у директном процесу рада у библиотеци.

На другом, теоретском делу семинара, учесници курса упознати су са теоретским приступом проблемима и темама које су разматране у току радионице. Циљ теоретског дела је да допринесе да се разјасне теме које су се показале као проблематичне и дискутабилне на радионици. Учесници су такође упознати са најважнијим изворима информација који су од користи у набавци библиотечке грађе, сајтовима издавачких кућа, електронским књижарама, начином набавке грађе из иностранства, уколико постоји потреба за тим и сл. И у овом делу семинара констатовано је веома задовољавајуће стање у библиотекама чији су представници учествовали на курсу: сви извори информација су познати библиотекарима који раде у набавци, остварује се редован контакт са издавачима, редовно се прати издавачка продукција. Полазници су показали да веома често користе и сајтове издавачких кућа, као и услуге електронских књижара. Након теоретског излагања усвојени су закључци

семинара. Закључено је да је по питању набавке неопходно остварити координацију на локалном нивоу, како би свака библиотека набављала публикације у складу са профилем свог фонда, чиме би се јавне библиотеке растеретиле и омогућило би им да се баве другим програмима. Ситуација у сремском округу је веома повољна, координација постоји, тако да је закључено да би се овај округ могао применити као експериментални, како би се установио модел успешне координиране набавке на локалном нивоу. Након тога би се тај модел могао примењивати и на друге округе у Србији. Закључено је да би свака библиотека требало да има смернице своје набавке у писаном облику. Куповина би требало да буде основни вид набавке у свакој библиотеци. Структуру фонда у свакој јавној библиотеци требало би да чине следећи фондови: општи фонд, дечји фонд, фонд за младе, научни фонд, завичајни фонд, референсни фонд, периодика, приручни фонд библиотечке литературе. Као посебна категорија издвојен је фонд за младе. Тај фонд до сада није одвојено постојао у јавним библиотекма у Србији, иако се ради о циљаној групи која свакако мора бити посебно третирана.

У закључцима је изражена и подршка откупу према моделу који је препоручила НБС. Договорено је да се напредни део семинара за учеснике који се профилишу само за набаку одржи у Народној библиотеци Србије у складу са њиховим потребама. Ошти закључак семинара је да је ситуација у сремском округу веома задовољавајућа, да су библиотекари заинтересовани за усавршавање и унапређење струке, да се набавка библиотечке грађе

обавља на задовољавајући начин, а у зависности од финансијских средстава. Библиотека „Глигорије Возаревић“ је веома добар координатор библиотечке делатности у овом округу, остварује се веома добра сарадња са јавним али и са школским библиотекама, што резултира dobrim резултатима рада и успешном библиотечком делатношћу.

*Миљана Барјактаревих, библиотекар
Библиотека „Глигорије Возаревић“
Сремска Митровица*

ЧИТАОНИЦА СА СТРУЧНОМ И ПРИРУЧНОМ ЛИТЕРАТУРОМ

Свеукупни развој хуманих научних дисциплина и продор информационе технологије у готово све сфере људског живота и рада, последњих деценија прошлог века, а нарочито почетком трећег миленијума, неминовно условљава напуштање традиционалног библиотечког пословања. Не тако давно, српско библиотекарство вапило је за техничким напретком, који би олакшао и убрзао пружање квалитетне информације кориснику. Данас, премда не баш према европским или светским стандардима, у доброј мери је библиотекама обезбеђена техничка подршка, а Читаоница са стручном и приручном литературом Библиотеке „Глигорије Возаревић“, у градском миљеу препознатљива под називом *Научно одељење*, прикључује се том тренду и следи техничко-информативни прогрес.

Ово одељење чини физички издвојену и самосталну читаоничку јединицу, превасходно намењену научно-истраживачком раду и стручном образовању корисника свих узраста. Значај одељења и вредност фонда који се у њему налази, изузетни су у односу на остала одељења Библиотеке, јер корисници увек могу добити тражену литературу из свих области знања: она се не посуђује, не износи ван

читаоничког простора и циркулише искључиво у ентеријеру Читаонице.

Веома је тешко одредити, израчунати или дефинисати ниво квалитета корисничког сервиса, али, ако за параметре поставимо количину услуга пружених корисницима у одређеном временском периоду и при том, за исти период, на статистичком графикону бележимо итекако значајан пораст броја корисника, следи логичан закључак да је Читаоница постала императив у образовању и информисању грађанства и њиховом препознавању улоге и значаја овакве институције.

Целокупан фонд Читаонице, смештен је према правилима УДК, у слободном је приступу и користи се по методама савременог библиотечког пословања. Информациони инструменти донедавно су били лисни каталози: ауторски, стручни, предметни, каталог старе и ретке књиге, каталог стране књиге и каталози периодике, а комплетирањем електронских записа формираће се и електронски каталог. Фонд се састоји од 7850 монографских публикација. Посебно место заузима обимна реферална збирка, са капиталним издањима енциклопедија, лексикона, речника и приручника. У Читаоници је смештена и комплетна збирка издања *Српске књижевне задруге* (од настанка, 1892. године до данас) и њену вредност увећава управо чињеница да је митровачка Библиотека једна од ретких, која поседује овако комплетирану издавачку збирку.

Такође су значајне и целине *Српске књижевности у 100 књига*, као и едиција *Пет стољећа хрватске књижевности*. Фонд чува и сабрана дела многих наших, али и страних значајних писаца.

У оквиру Читаонице смештена је и периодика. Чувају се стара периодична издања, попут Зборника Музеја Срема, Зборника за славистику, Зборника за друштвене и Зборника за природне науке, за књижевност и језик, филологију и лингвистику и наравно, текуће периодичне публикације. Није нужно наглашавати колико су бројност и разноврсност периодике значајни за квалитетан стручни и научно-истраживачки рад. Због тога овом делу фонда припада и посебно место у Читаоници. Треба истаћи предности часописа у односу на књигу: информативни су, актуелни, са различитим приступом и односом према истој теми и слично. Информације у њима брзо застаревају, али се брзо и обнављају, односно допуњују. Да би фонд периодике био квалитетан и оправдао своје постојање, неопходно је водити евиденцију о континуитету набавке већ постојећих наслова, али и пратити излажење нових часописа, како домаћих тако и оних који излазе у другим земљама и на различитим језицима и то у свим научним областима, или бар у оквиру оних, за које у одређеној средини постоји интересовање, економска или било која друга оправданост.

У одељење је смештено и чува се: 77 наслова часописа који више не излазе или је Библиотека укинула њихову набавку, 29 наслова часописа који редовно пристижу, 10 наслова часописа који повремено излазе.

Посебно место у фонду периодике припада *Летопису Матице српке*, (у Читаоници се налазе свеске од 1904. године до данас) као и часописима *Књижевност*, *Савременик*, *Улазница*, *Повеља*, *Кодови*, *Венац*, *Градина*, *Поља*, *Детињство*,

Расковник, Свеске, Домети, Књижевна реч, Екологика, Кораџи, и остали. Од завичајних часописа најзначајнији је *Сунчани сат*.

С обзиром да су потребе корисника за брзом и актуелном информацијом и проширивањем знања све веће и опсежније, библиотекари повремено прибегавају методу анкетања да би корисничка интересовања евентуално могла и да се конкретизују, набавком нових часописа. Тако су се на листи тражених нашли *Национална географија, Психологија* и разни други часописи из области педагогије, економије и менаџмента, права, техничких наука, али и оних са популарним и забавним садржајем.

Корисници Научног одељења, различите су старосне доби и разноврсног стручног профила. За разлику од Дечјег одељења, чији фонд користе деца од предшколског узраста и ученици основних школа, као и од Позајмног одељења Библиотеке, чији је фонд намењен превасходно одраслој популацији од средњошколског узраста до пензионерског статуса, Читаоницу походе и њене услуге користе: ученици основних школа, за потребе писања реферата, састава или краћих информација и занимљивости; ученици средњих школа, за припрему писмених задатака, реферата, семинарских и осталих стручних радова; ученици завршног разреда, односно матуранти, за припрему матурских радова као и за припрему пријемних испита за упис на више школе и факултете; студенти факултета београдског и новосадског Универзитета, за припрему колоквија, испита и истраживачки рад; студенти факултета који имају своја одељења у Сремској Митровици, као што је Учитељски факултет у Сомбору, Факултет за

менаџмент «БК» и Факултет за услужни бизнис у Сремској Каменици; студенти постдипломских студија, специјализанти, научни радници у институтима и заводима; професори основних и средњих школа за припрему часова и наставних јединица; културни и остали радници у привредним и ванпривредним делатностима.

Статистички валоризовани подаци за прошлу годину указују на сваки вид проширивања делатности и циркулације у одељењу:

- ~ фонд Читаонице је користило 7710 корисника;
- ~ само читаонички простор уз употребу сопствене литературе, користило је 2690 корисника;
- ~ пружањем могућности једнодневног учлањења повећан је број корисника. На овај начин, поред редовних чланова Библиотеке, услуге Читаонице је користило 250 посетилаца;
- ~ најфреквентнија литература је била из области историје, књижевности и уметности, потом из природних и техничких наука;
- ~ веома је популарно копирање или скенирање текстова или информација, па и читавих поглавља из стручних књига, поготово међу ученицима средњих школа, јер многи од њих, што због школских обавеза и ваннаставних активности, што због путовања у околна места, нису у могућности да одвоје више времена за рад у Читаоници;
- ~ Читаоница располаже са 20 читалачких места, преграђених и посебно осветљених, тако да је обезбеђена самосталност и дискреција у раду сваког корисника. Неретко, нарочито у време испитних рокова на факултетима или пријемних и

матурантских припрема, указује се потреба за проширењем простора и повећањем читалачких места. Многи од корисника морају да сачекају свој термин за рад и учење, други пак истовремено истражују по полицама и желе да нешто фотокопирају, тако да се ремети мир и ометају се корисници који Читаоницу користе за целодневно учење; У Читаоници раде два библиотекара, у две смене. Са посебним ентузијазмом, неопходним за квалитетно обављање посла и задовољавање специфичних захтева корисника, прилазе сваком задатку одговорно и стручно, наступајући као информатори и саветодавци, упућују и помажу при каталошком или електронском претраживању, истражују са корисницима и за кориснике и ван свог радног времена, претражују Интернет стране и чине доступном сваку информацију до које дођу, консултују се са колегама из других одељења. Принцип и максима одељења јесте да *корисник не може и не сме напустити читаонички простор, са утиском да је узалуд долазио.*

У раду се примењују достигнућа савремене библиотечке праксе, поштују се стандарди и посвећује се значајна пажња неговању професионалног и коректног односа библиотекара према кориснику, поштујући принципе библиотечког кодекса.

Добром комуникацијом, позитивним приступом раду, иницијативом за побољшање квалитета услуга, сталним усавршавањем и проширивањем сопственог знања, библиотекари штите своју професију, бране јој углед и стављају је у ранг друштвено признатих и високоцењених делатности.

*Наташа Филип, библиотекар
Народна библиотека «Доситеј Обрадовић»
Стара Пазова*

ШЕТЊА УЛИЦАМА И МЕЂУ ПОЛИЦАМА

Ђирила и Методија, Светосавска, Вука Караџића, Доситејева, Његошева, Масарикова, Змај Јовина, Бранка Радичевића, Јана Колара, Јесенског, Толстојева, Шафарикова, Владимира Хурбана, Јована Поповића, Хвијездославова, Бранислава Нушића, Сама Халупке, Исидоре Секулић, Јанка Чајака, Др Георгија Михаиловића, Михала Бабинке, Милоша Црњанског, Сладковичева, Коменскова, Десанке Максимовић, Бранка Ћопића, Данила Киша, Михала Филипа, Мирослава Антића....

Да ли су намера, промишљање или случај имали пресудну улогу у давању имена или нешто сасвим друго, тек Стара Пазова је једно од ретких места, где толики број и то дугачких улица носи имена знаменитих људи од пера, лепих речи, мисли, стихова...

А баш у тим улицама, које се протежу с једног на други крај места, много је домова и људи у њима. Толико писаца на мапи места, у свим личним документима које сваки грађанин и становник мора да поседује, у поштанским именицима и адресарима... У читавом хаосу, блату и бесмислу, као да се увек крије ипак неки ред, вредност и смисао. Чак се од тога може направити и логички књижевно - хронолошки и историјско - хронолошки водич главним улицама.

Ако се крене са запада, од железничке станице и «брзих пруга», које ће нас полако, лагано и натенане

спорије, са заостајавањем ходала је у првој половини 20. века. У другој половини истог све сигурније и брже корача, а задње две деценије прошлога века (од "80-тих) све самоувереније, грациозније, лепше, живље и динамичније. Тако је ушетала и наставила ход трећим миленијумом.

А «спој добре традиције, најбољих особина, најбољи како производа, а тако и услуга у било којој области, добро познатог назива... које у свести људи изазива осећај поверења, уз нове идеје и нови вид представљања свету»- како стоји у дефиницији јесте - БРЕНД. Ако се анализира тачка по тачка ове дефиниције, Библиотека има сва потребна својства брэнда.

Најстарија културна институција у месту, општини и на овом простору, а у исто време младих идеја, пуна новина, енергије и све бољих резултата. Ход преко успона и падова протекла три века ништа јој није одузело. Напротив и на срећу, само је на лепом слоју добре и племените патине традиције и имена, која се чува и негује накалемљено много добрих новина, које из ње црпе снагу и рађају нове, сјајне плодове.

Библиотека располаже са преко 142.000 књижних јединица. Само у протеклој години набављено је преко 5.000 нових наслова. Али, ове цифре и бројеви, нису само то, нису само књиге на полицама, бројеви о словима. Људи су ти, у овом случају чланови библиотеке, који оживљавају, покрећу и дају нов смисао свим овим бројевима! Без њиховог присуства, свака библиотека постаје "прашњави архив" или музеј.

На срећу, наша библиотека није галерија, архив или музеј, где баш и понеко и залута, и само погледа експонате, у тишини која је скоро гласна. Такође,

библиотека није и неће никад ни бити бучна «шалтер – сала» за добијање потребних «докумената – књига» , пуна, што нервозних странака, што још нервознијих шалтерских службеника.

Библиотека је једино место где нико није натеран да дође и постане члан. Ипак је више од пет хиљада људи, тачније 5.208 или 7,7% становника наше општине од 7 до 97 година своје поверење поклонило Библиотеци у 2007. години, поставши њеним чланом. Да је «цензус» и за брэнд потребан, у овом случају је и постигнут и претстигнут.

Старосна структура уписаних читалаца по огранцима у МЗ иде у прилог деци, а у Старој Пазови воде одрасли читаоци. У укупној статистици за целу библиотеку ипак доминирају одрасли – 2.800, а 2.400 деце. Полна структура уписаних говори да «родна равноправност» (али у овом случају се односи на мушки пол) није постигнута, односно да у укупном броју уписаних превагу односи, чак са двотрећинском већином, женски пол или тачније 66,5 % су жене, а мушкарци тек 33,5 % . Тих 5.208 власника чланске карте, које се никад неће постидети је у 2007. години прочитало 110.693 књиге, а уз то и новина и часописа. Захваљујући одличној набавној политици, која подразумева набавку књига и популарне и стручне и научне литературе, дугогодишњи чланови остају верни својој библиотеци, а непрестано пристижу и нови.

Као мотив учлањења у библиотеку није само узимање књига за разоноду, разбригу и бег од лоше стварности, него и доступност стручне литературе из многих области, пре свега књижевности и друштвених наука (филозофије, психологије, етике, естетике, религије, социологије, политичких наука, права,

етнологије, педагогије, историје...), као и примењених наука, географије и уметности.

У Пазови не постоји музеј, архив или слична институција, зато Завичајна збирка студентима и осталим заинтересованим грађанима служи и као једини начин доласка до потребне писане грађе о историји самог места.

Ако у ничем другом, Стара Пазова, као централно место општине, је прва бар по библиотечким статистичким показатељима. Само у оба одељења (одраслом и дечјем) у Старој Пазови у протеклој години уписано је 2.152 читаоца. Они су посетили библиотеку 32.000 пута и прочитали преко 69.000 књига. Или, статистички изведено «излазност читалаца уписаних у библиотечки списак» је била просечно 145 дневно или на сваких 5 минута по један читалац. Ако броју посета библиотеци додамо и број организованих посета предшколаца, деце основно-школског узраста и посетилаца књижевних вечери, стиже се до броја преко 33.000 посета. Статистички посматрано, сваки уписани корисник у Старој Пазови прочитао је 32 књиге у протеклој години.

Библиотека је временом постала бренд и за преко 300 студената друштвених факултета из наше средине (222 уписано само у Старој Пазови, и још 110 из свих других места наше општине у протеклој години), јер им једина излази у сусрет и пружа помоћ (не у виду стипендија, које други треба да дају), већ богатим стручним фондом, којим им штеди време и новац око набавке књига.

Поверење за поверење - полице пуне књига, а простор међу полицама пун читалаца. И нека шетњи међу полицама и корицама (књига) буде што више.

*Лепосава Радојевић, библиотекар
Народна библиотека "Др Ђорђе Натовешкић"
Инђија*

ПОЖЕЛЕЋЕ ДРУМОВИ ТУРАКА – АЛ’ ЧИТАЛАЦА НИГДЕ БИТИ НЕЋЕ

Све је више писаца, све је више књига, све је више библиотекара-али читалаца све је мање.

Сасвим је извесно да су у неповрат отишла времена када се у духу Бранковог Ђачког растанка могло певати:

“Библиотеко, место моје драго,
К’о детенце дошао сам амо,
Књига беше једино ми благо,
Слатко зва’ ја стих и прозу само”

Свакако, није у питању помањкање писаца. Данас сви користе своје легитимно право да пишу : пишу певачи, пишу глумци, притвореници, осуђеници и затворски чувари. Пишу сујетни и осујећени, бивши и садашњи шефови и шрафови, пишу верници, грешници и отпадници, пишу гатаре, собарице, куварице, био-еко-макро експерти....Пишу аналитичари и критичари – убеђени да је довољно знати, па и умети и успети. Пишу и песници (чак!?) – али ни њих нема ко да чита.

У складу с бројем писаца, све је више и књига. Поред класичних дела белетристике, стручне и научне литературе, непрестано се штампају наслови о томе како волети и преболети, како смршати, како лобирати и мобирати, како немати новца, а трошити, како имати новца, а не постати расипник и овисник, како родити и одгојити генија, како бити стар, а бити млад и бити кул. Како знати, имати и моћи, а не

питати се чему све то!?...Али, у просеку, све је мање читалаца који се и на ове мамце хватају.

Све је више и нас библиотекара. Професија се развија, библиотеке постају информациони центри, наше прашњаве полице сада се еуфемистички називају “базе података”, књиге се обрађују све софистициранијим програмима, за шта су нам потребни нови образовни профили и стручњаци. Већ на самом улазу у библиотеку ја осетим тај нови дух времена и сетим се Ракића :

“Ја знам лисни каталог. Стар, гломазан, труо.

Стоји као спомен многих радних дана.

Сада са свих страна компјутери зује.

Све податке брзо читаш са екрана.”

Осим тога, некада се у библиотеку запошљавало по казни, а сада важе други путеви и критеријуми. Све у свему, сваким даном у сваком погледу, све више напредујемо – посебно у односу на број читалаца!

Чини се да, од оног тренутка када смо почели баратати појмом виртуелне библиотеке и читаоци су постали део виртуелне стварности. Ускоро ћемо када их угледамо с неверицом трљати очи и крајњим напором се суздржавати од физичког контакта и опипавања. Читалац – DE VISU.

Опису стања би потпуно одговарали стихови:

“Чуј како зуји промаја кроз пуне читаонице наше
и густе слојеве прашине на стари ваља под...”

Наравно, наша је обавеза да се свим расположивим средствима и методама супротставимо овој појави, а као сопствене идеје предлажем следеће: да се наше библиотекарке обуку као додоле и да увежбаним певањем и кореографијом призивамо читаоце : “Ми идемо преко (већ наречене) базе

података, а читаоци преко прага библиотеке.” Или да певамо бајалице : “Колико је урађених КОБИС налепница, толико нам се учланило младих читалаца”. Све ово мора бити предузето и због виших циљева, тј. ако нема читалаца, библиотекари ће остати без своје омиљене теме за разговор. Навике наших корисника – њихова претерана марљивост, њихова захтевност (која понекад личи на провокацију), њихова немарност, њихово нестрпљење (ничим оправдано), њихово неопростиво кашњење... су један од основних разлога и мотива наших окупљања и дружења (на радном месту).

На свакодневним сеансама, сасвим спонтано, покушали смо да класификујемо наше читаоце по специфичним УКК-а таблицама (Универзална корисничка класификација), за чије састављање поред објективних и егзактних мерила важе и субјективни и утилитаристички критеријуми.

На пример, с обзиром на навике и понашање, једној од група припадају читаоци који су стално у журби. Они по књигу долазе у паузи за доручак (после доручка), на малом одмору, пред полазак аутобуса, док им је напољу остао непрописно паркиран ауто, незакључан бицикл, или их чека неко још нестрпљивији и нервознији од њих самих...

Насупрот њима су читаоци који се сатима задржавају и “врзмају” по библиотеци, редом загледају књигу по књигу, узимају их у руке, листају, читају садржај и делове текста. Они излазе из библиотеке непосредно пред затварање, после намерно гласних коментара запослених да су компјутери погашени, како се данашњи дан баш отегао, затим благе опомене да је крај радног времена и још једног њиховог тужног погледа на сопствени

сат. Похвално је што често у својој систематичности коју библиотекари зову “доконост”, пронађу неку давно затурену књигу дуго искључену из оптицаја.

Неки наши читаоци цео свој читалачки век проведу уз исту врсту литературе и не могу да се помире са чињеницом да Данијела Стил или Мир-Јам нису написале бар још десетак наслова (и да ова потоња још и даље не пише). Они молећиво истрајавају у молби да им нађемо “нешто слично”.

Постоје и читаоци који, када добију одређену, дуго ишчекивану књигу или тек купљени литерарни хит, показују веће усхићење него и сам писац када ју је написао.

Понеки од чланова еуфорично долазе у библиотеку са бројним каталозима издавачких кућа, листама бестселера из новина, списковима које су из различитих извора сачинили и на које стављају плус за већ прочитане, или минус за књиге које нису пронашли. Тешко и с неверицом, иза наших леђа или нагнути над пултом гледају у преглед фонда на екрану и с пуно разочарења реагују на чињеницу да ми ту књигу немамо и да нисмо сигурни да ли ћемо је и када набавити. За разлику од њих су они који у библиотеку долазе без икакве идеје и очекују да уместо њих направимо избор. Уколико не буду задовољни они књигу врате, понављајући опет захтев да им дамо нешто по нашем избору.

Понеки траже одређену књигу чије ни име аутора, ни наслов не знају тачно, а често ни приближно – али су чули да је одлична. Лапсуси, такође, нису реткост па читалац уместо песама Војислава траже песме Мирослава Илића, или неку критику о Банету(!?) Страхињићу, или Јаднике Виктора Хугоа....

Читаоци који носе максималан број књига, брзо их читају и враћају у рекордном року су веома несимпатични и сумњиви – или су њихове породице ускраћене за куване оброке, или су обични згубидани. Омраженији од њих су само они који вечито касне, не враћају књиге на време, а после се буне због “казнених мера” које смо принуђени да спроводимо. Они и не слуте колико ми размишљамо о њима. Као у Шантићевој љубавној :

“Подне је. Седим, а све мислим на те.

Још један дан ти рачунам у казну :

Ал’ бићу коректна – може и на рате.”

Посебна група читалаца су они који траже да се дуго бавимо њима, да им пронађемо гомилу књига, енциклопедија, критика, да нас проведу, као на испиту, кроз неку област, ауторе, појмове.... Да би на крају, бацивши поглед на позамашну гомилу, рекли како сада заправо журе и немају времена, те да ће доћи неки други пут...

Изузетно драги читаоци су деца. Прваке учитељице доводе групно-библиотеци на поклоњење и бесплатно учлањење. Неки радознано, неки усхићено, неки незаинтересовано гледају око себе и ја се питам који ће од њих постати наши верни читаоци:

“Јесте ли ми род ви прваци мали

Или су вас само овде натерали....”

Поред наведених начина класификовања према понашању, постоји и утилитарни критеријум : корисни и бескорисни чланови или - требају нам, требали су нам (они су издвојени у тзв. пасивни фонд), требаће нам, могу нам затребати и остали или периферни. Најбоље се котирају лекари и медицинско особље, просветни радници док су нам

деца школског узраста, локални политичари и људи из управе. Наравно у овај корпус спадају и сви чланови њихове уже и даље фамилије, с посебним уважавањем тазбине. Зависно од групе, формира се и понашање библиотекара : професионално, љубазно, додворичко, “да сломиш ноге”, па до игнорантно, арогантно, агресивно.

Остали, тј. периферни чланови су читаоци-читаоци. Они и зими и лети седе у читаоници и читају дневну штампу. Поред те погодности користе и микроклиматске предности библиотеке(зими топло, лети хладовина, заклон од невремена и изненадне провале облака), као и тоалет. Њих чине углавном пензионери, војери и политички симпатизери различите оријентације (ово закључујемо по значајним погледима и полугласним коментарима новинских наслова или ТВ дуела од синоћ). Пошто читаоница понекад постане и причаоница они, као одомаћени, утишавају друге чланове, а и библиотекарке које се забораве где су, па се наглас смеју и препричавају догововштине.

И поред свега наведеног, постоји нека тајна, а надамо се и трајна веза између библиотеке, читалаца, књига и библиотекара. Верујемо да радост читања и интерес за књиге никада неће престати, ако ни због чега другог, оно због старе изреке да заљубљени у књиге никада нису усамљени и да су увек у добром друштву.

Оно што ми можемо са своје стране обећати изражавамо у Преверовом стилу:

“Ићи ћемо на сајам књига
и куповаћемо књиге, скупе књиге,
за Вас, драги читаоци.”

Мр Борђе Малавразић
Београд

ЖИВОТ КЊИГЕ У ДОБА НОВИХ МЕДИЈА

Према историјским подацима римска царица Плотина подигла је у првом веку нове ере библиотеку на сред Трајановог форума и на њу ставила леп натпис: *Болница за душу*. Овај натпис нас опомиње на деликатност позива библиотекара. Он би морао да буде одличан психолог који зна да свакоме препоручи праву врсту и меру лека, а уз то да буде и толерантан човек који поштује туђе жеље и интересовања јер да нема необичних и оригиналних читалачких душа ко би уопште читао толике оригиналне и необичне писце. По мом мишљењу најважнији је први контакт и ако он не успе онда библиотека постаје место за рањавање а не лечилиште за рањене душе. Једно такво трауматично искуство описао је маестрално Иво Андрић у познатој приповеци „Књига“. Ту је реч о гимназијској библиотеци, једном непријатном подругљивом професору библиотекару који свом ђаку, који је превише скроман, збуњен и стидљив, сам одређује коју ће књигу позајмити и читати. А ђак после тога падне на степеницама, испусти ту књигу и затим месецима живи са осећањем кривице и у страху како ће ту књигу онако оштећену оправити и вратити. Ја сам у животу имао среће која се данас наставља да се срећем са другом, бољом врстом библиотекара оном која је пуна знања и духа и која поштује жеље посетиоца не бирајући књиге наместо њих. Она заправо пушта књигу да живи у животу читалаца а

то је прави живот књиге. И она позната изрека латинска *habent sua fata libelli* – књиге имају своју судбину, у пуној својој формулацији заправо гласи: *pro hab lektoris habent sua fata libelli* - према способностима читаоца. Рекао бих и склоностима читаоца књиге имају своју судбину. А било да сам посећивао отворене библиотеке као што је она огромна у Париском Бобуру која заузима цео један спрат, и оне затворене научног типа у којој се књиге не бирају него се до њих долази само преко каталога, увек сам иза тог механизма замишљао један посвећени ред који тим механизмом управља и чува и одржава ту ризницу у којој се конзервирају памћење и знање.

Да не бих баш потпуно потонуо у памћење и ипак доспео да одговорим на питање које је у називу мог излагања, а то су промене у статусу књиге у доба нових медија, пошао бих од тога да тих промена заиста има и да су велике и да бисмо их уочили морамо да знамо и константе како бисмо имали тај скуп поређења. А те константе, што је посебно занимљиво, потпуно се могу јасно визуелно уочити на сликама најбољих светских сликара који су кроз историју сликарства често узимали мотив читања за своја дела и то за дела која су, што је посебно важно, прецизно датирани. Оно што се уочава на тим сликама јесте да су читаатељи разних животних доба из разних земаља и разних друштвених сталежа али очигледно да мотив читаатељки далеко надмашује мотив читаатеља. Не бих се задржавао на томе зашто читаатељке, и само бих узгред поменуо да су мушкарци понекад сликани како читају новине у кафанама. Друга ствар која се уочава јесте да су то слике усамљених људи повучених у свој сопствени

свет веома ретко се на тим сликама појављују рецимо две девојчице које гледају једну књигу или младић који чита неке песме својој девојци. И треће што би се могло уочити јесте да су покрети свих ових читаатеља усмерени наравно на објект који је књига, али да су у ствари усмерени ка унутра ка једном имагинарном свету који превазилази самога читаоца и окружење у коме се он налази. Али је најзанимљивији податак са становишта овога о чему данас говоримо, чини ми се да је то да се уочава да се књига као артефакт током векова од почетка па до данас уопште није мењала. Она је остала иста, није се усавршавала и то, размишљам, због тога што је од самог почетка била савршен предмет. Све до данас мније се појавио неки бољи предмет за пренос естетских и научних информација, а и за сам чин читања који захтева своје извесне погодности ; говорим наравно о класичној папирној књизи која је тек у 20.веку добила неке две алтернативе или можда боље речено-две допуне. Једно је аудио-књига а друго је електронска књига. Међутим, 20.век донео је велике промене у целокупном контексту у коме књига постоји. Лесинг је својевремено говорио ,као нешто касније и наш Доситеј: књиге владају светом, мастило је пети елемент, штампа је артиљерија мисли.

То је доба просветитељства, данас књиге више не владају светом, од њих је преузет један део те власти, да се послужимо политичким речником, свет медија је данас полицентричан, књига је заувек остала на централном месту онда када се ради о независном критичком мишљењу, о теорији и науци о књижевним родовима који јој припадају као медију. А са 20-тим веком појавило се и питање, чим је настао радио, па телевизија и на крају компјутер и Интернет, да ли ће

ови медији учинити књигу застарелом и непотребном? Појавиле су се и бројне тезе које су и код нас дошле са нешто закашњења, да се ради о крају и смрти књиге. Међутим, ова дарвинистичка историја смене медија заправо не може да се одржи, реалност показује да се медији међусобно не искључују него допуњују. Тако је бар на крају једног процеса који је процес борбе око утицаја и моћи у свету медија. Ту бих одмах направио једну разлику између три најважнија медија 20. века електронска која сам поменуо. Када је реч о радију и телевизији, они су утицали на знатне промене у начину писања и у пласману књиге на тржиште, али се нису дотицали облика књиге, начина њеног продуковања и њеног физикуса, њеног начина постојања. Радио и телевизија су на пример, дали нове књижевне жанрове, радио драму и телевизијску драму, утицали су путем огласа, критика и рецензија да се појача интересовање за књигу, а истовремено су својим садржајима који су наишли на добар пријем код читалаца склоних нешто лакшем духовном напору, одвлачили публику од књиге. Радио је посебно знатно утицао на стил писања, тако да се рецимо појавио симултанizam у модерној прози, упоредно постављање разних временских и просторних планова и сви ти утицаји дубоко су мењали начин писања рецимо код Езре Паунда или код Џемса Џојса. А када је реч о томе да су ови медији имали своју негативну страну, тамну страну Месеца, онда је ту разуме се реаговала књига са неколико антиутопија, међу њима је свакако најзначајнија она Реја Бредберија „Фаренхајт 451“, написана 1953. год. Она говори о друштву у коме се књиге уништавају бацањима пламена а 451 је температура на којој оне

почињу да горе. Спаљују се књиге и сви писани документи као упоришта независног мишљења а остаје само велики телевизијски екран на зиду. Таква катастрофичка визија будућности је само опомена, међутим, има довољно података и у реалности који забрињавају и који можда пре упућују на кризу читања него на кризу књиге. Каже се рецимо да негде округло око десет посто популације чита око 90 посто књига па свету, да последњих две деценије опада удео младих у читалачкој публици и да расте број оних које привлаче други медији. Заправо, мислим да се ти савремени људи који се обраћају разним медијима могу поделити на две врсте: једни су аналфабети, неписмени, а други су (покушао бих са том речју) дезалфабети, они који су писмени, али не читају књиге, већ само евентуално крупне наслове у новинама и кајроне на телевизији. Ти дезалфабети, људи орјентисани ка мањем напрезању својих духовних снага, највише гледају телевизију, пишу смс поруке и баве се видео играма.

Кад поменемо видео игре онда смо већ дошли до медија који се зове Компјутер и Интернет и одмах ћемо уочити наравно да би тај медиј учинио доста ствари за промоцију књиге. Већина књига се данас уосталом штампа путем компјутерске технологије. На Интернету ћете наћи огласе за књиге, одломке из њих, рецензије тих књига, могућности да их купите у електронском виду. И сада долазимо наравно до те најкрупније измене, да Интернет за разлику од телевизије јесте утицао на начине продукције и дистрибуције књига, и да је створио нови облик књиге, оне која је визуелна на компјутерском екрану, то је електронска књига. И највише се поводом те врсте књиге у новије време поставило питање да ли је књига застарели медијум. Мислим да је на то питање најкомпетентије одговорио Умберто Еко, који је бар

у два маха размишљао о њему, и та своја размишљања саопштио у неким својим текстовима. Према његовом мишљењу књига у свом класичном штампаном облику и даље остаје облик саопштавања који је најпримеренији за све што се заснива на помном читању и на независном мишљењу. Интернет, како он каже, пружа могућности да се и на њему чита али после неколико сати читања његове су очи као тениске лопте. Са књигом он може да оде на пусто острво и од целе машинерије за читање потребне су му једино наочари али тамо не може да укључи компјутер. Још истрајава на томе да је медиј књиге папир, још увек најтрајнији, јер се после неколико година оно што се ради на компакт дисковима демагнетизује и брише. Екова је, дакле, порука која ми се чини сасвим аргументована и значајна и убедљива, да књига опстаје у свом класичном облику, легитиман и значајан облик комуникације који никако не застарева. Ако тако одговоримо на то питање онда је јасно како се одговара на питање о будућности и преживљавању библиотека. Када би нестало продукције и дистрибуције књига библиотеке би се претвориле у мртве музеје и маузолеје у којима би се чувале старе књиге на антикварни начин али пошто књига сасвим извесно опстаје, онда опстаје и библиотека са свим својим досадашњим функцијама као живи храм у коме се свакодневно обавља служба. Дакле, поштовани библиотекар, ваше установе остају и даље повлашћена места на којима ће и убудуће моћи да се остварује срећан спој између концентрисаних умних напора и оних сјајних уживања које нам пружа незаменљиво читалачко искуство.

др Ненад Николић
Филолошки факултет
Београд

ДОСИТЕЈ, СРБИЈА И КАМЧАТКА

*Предавање одржано 5. октобра 2007. године у
Српској читаоници у Иригу, на 44. Сабору
библиотекара Срема*

Даме и господо, задовољство ми је да у Српској читаоници у Иригу говорим о Доситеју Обрадовићу, иако то не спада у најлакше задатке који књижевном историчару могу пасти у део. Одувек омиљен у српском народу, толико да ни негативне речи о њему великана попут Његоша или Вука нису могле умањити његову славу – већ напротив, на њих су те речи бациле сенку – Доситеј Обрадовић је често био тема беседа попут ове коју започињем: пригодних, усмерених на најистакнутије карактеристике његовог дела, или његове личне особине, најчешће их ипак повезујући у целовиту слику фигуре *српског просветитеља и родољуба*.

Доситејево родољубље, манифестовано преласком у устаничку Србију – којој је претходно из Трста, на самом почетку устанка, уз *Пјесну на инсурекцију Сербјанов* послао и половину своје скромне уштеђевине, многи су истицали као важну црту Доситејеве фигуре, а она је данас нарочито наглашена одлуком да се државна прослава Доситејевог јубилеја веже баш за његов долазак у Србију, иако ће, рецимо, следеће године бити 225.

годишњица почетка Доситејевог књижевног рада, а 2011. године биће двеста година од Доситејеве смрти и сто година од претходне велике државне прославе, у склопу које је штампано познато једнотомно „пето, државно издање“ *Дела Доситеја Обрадовића*. Стављено у први план, како се Доситејево родољубље односи према његовим идејама просвећености?

Доситејев „одлазак у Србију био је, заправо, чин који је нужно произлазио из свега онога што је он до тада учио и писао“, у књизи *Доситеј и његово доба* тврди Јован Деретић, по коме „од три велика опредељења нашег просветитеља: бекство из манастира, почетак књижевног рада и одлазак у устаничку Србију, за разумевање његове природе најзанимљивије је и најзначајније ово последње“. Шта је у основи Доситејевог опредељења да пређе у Србију? Који је то аспект његовог учења и писања учинио тај прелазак *неужним*?

Са једне стране је у питању *љубав према свом народу* – јер је за Доситеја љубав „непрестана жеља и настојање, благополучије и совершенство они’ које љубимо узроковати“ – док са друге стране стоји увереност у *важност личног примера*, речи потврђених егзистенцијом: Доситеј је пред српску публику први пут иступио аутобиографијом *Живот и прикљученија*, да би примером сопствених заблуда поучио српску омладину и *оспособио је да мисли*, како би и она самосталним и слободним мишљењем поновила његов пут и од заблуда стигла до просвећеног бића. Поставивши своју егзистенцију као *гарант* своје мисли, Доситејев једини могући пут је у *Србију*, јер је читаво његово дело обележено тиме што је он *из Србије*.

Наравно, Доситеј *није* из Србије и први пут је на њену територију са намером да ту и остане ступио 1807. године; већи део његовог живота Србија, уосталом, *није* ни постојала. Али већ 1782. године, уписујући се у матрикуле универзитета у Халеу, Доситеј је у рубрици “Patria, genus” – у коју је требало унети податке о држављанству – забележио да је “servianus”, што је био знак Доситејеве суштински успостављене везе са Србијом: „та Србија из које је дошао Доситеј, иако никада пре у њој *није* ни био, била је земља очувана и створена унутар једног дугог симболичног памћења, оличена у културноисторијској свести коју је баш човек новог доба, у много чему склон да прихвати његове вредности, желео да оспољи у свом запису“, пише Мило Ломпар у књизи *Моралистички фрагменти*. Ипак, посматран из перспективе романтичарски схваћеног национализма, Доситејев национализам је *скоро неприметан*, јер иако га је на крају животног пута довео до Србије, он је увек пре био усмерен ка *појединцу* него ка нацији: залажући се за слободно мишљење, Доситеј је апеловао на самоизграђивање сваког појединца, његово постављање као сопственог циља, окренутост будућности у којој ће се појединци остварити као субјекти, ослобађајући се црквених и догми народних обичаја.

Међутим, иако се на први поглед не види тако јасно, место које заузима Србија је *пресудно* за Доситејево дело: оно је од самог почетка његовог рада *битно одређено национализмом*, први пут успостављеним кроз љубав према народу, и то не као апстрактној целини, већ у односу са *конкретним* Српкињама и Србима. О почетку свог књижевног

рада пошто је прешао у далматинско Косово Доситеј у аутобиографији пише:

Пребудем у дому попа Аврама Симића један месец. Ови имађаше беседе Златоустога, на дјејанија апостолска; ту и' станем опет с приљеженијем читати и нека места, која би ми најугоднија била, преписивати. Његова најстарија кћи Јелена замоли ме да јој што из те књиге просто српски преведем. Тада ја све оно што сам већ био за се преписао, преведем на просто, и, за учинити да овој прекрасној дјевици читање тога буде пријатније, расположим то на главе, почињући сваку по азбуки. Она је то тако радо читала и томе се толико радовала, колико да је сву мудрост Соломонову у она два три табака имала. То су други с великом молбом од ње просили и преписивали; и тако се разнесе и расплоди по свој Далмацији под именом „Доситејове буквице“. Ово је први повод и узрок да се у мени велика жеља заче и роди, да ми само дотле Бог дарује живот док што српски на штампу издам и прекрасним кћерма и синовом рода мојега соопштим.

Дакле, идеја о писању на српском језику је старија од Доситејевих идеја просвећености, баш као што је и жеља за поучавањем претходила његовом упознавању са савременом мишљу осамнаестог века. Управо је педагошка компонента Доситејевог дела, која потиче из љубави, пресудно одредила како ће Доситеј писати, док је са друге стране широко познавање филозофије осамнаестог века променило начин на који се његова љубав према роду испољавала: Доситеј је престао да поучава речима светих отаца и почео да се залаже за слободно мишљење и хришћанство засновано на јеванђељу и

здравом разуму. Из споја два колективитета, културноисторијске представе о Србији и схватања Србије као заједнице појединаца које повезују род и језик и које треба поучавати, израста оно што ће за Доситејев национализам бити кључно: *Доситеј Србију жели као солидарну заједницу просвећених појединаца.* Ово би се могло неке учинити као контрадикторан захтев, јер се често сматра да би просвећени појединац требало да је окренут само универзалним, свечовечанским, а не националним, партикуларним вредностима, али како су народи међусобно подељени пре свега језицима, а потом и другим својим специфичностима, свака универзална вредност мора се остварити у оквиру датости националне партикуларности. Због тога Доситејев космополитизам и национализам нису супротстављени, већ њихов спој представља начин на који се у конкретној нацији остварује универзални идеал просвећености. Доситејев национализам је универзалан јер није искључив и не ставља српску изнад других нација, већ је последица општег захтева да свако брине о роду и језику у којима је рођен. Љубав према најближима, без које нема хришћанске љубави, аксиом је Доситејевог просветитељског рада и његовог национализма: љубав је Доситејева егзистенцијална основа, на којој је, упознајући се са европском филозофијом осамнаестог века, успоставио сопствени облик просвећености, због чега је, док се у својим филозофским опредељењима кретао од св. Јована Златоустог до Сократа, у љубави према српским кћерима и синовима остајао непромењен. Прво поглавље *Совјета здраваго разума* у којем се љубав дефинише као „непрестана жеља и настојање, благополучије и совершенство

рада пошто је прешао у далматинско Косово Доситеј у аутобиографији пише:

Пребудем у дому попа Аврама Симића један месец. Ови имађаше беседе Златоустога, на дјејанија апостолска; ту и' станем опет с приљеженијем читати и нека места, која би ми најугоднија била, преписивати. Његова најстарија кћи Јелена замоли ме да јој што из те књиге просто српски преведем. Тада ја све оно што сам већ био за се преписао, преведем на просто, и, за учинити да овој прекрасној дјевици читање тога буде пријатније, расположим то на главе, почињући сваку по азбуки. Она је то тако радо читала и томе се толико радовала, колико да је сву мудрост Соломонову у она два три табака имала. То су други с великом молбом од ње просили и преписивали; и тако се разнесе и расплоди по свој Далмацији под именом „Доситејове буквице“. Ово је први повод и узрок да се у мени велика жеља заче и роди, да ми само дотле Бог дарује живот док што српски на штампу издам и прекрасним кћерма и синовом рода мојега соопитим.

Дакле, идеја о писању на српском језику је старија од Доситејевих идеја просвећености, баш као што је и жеља за поучавањем претходила његовом упознавању са савременом мишљу осамнаестог века. Управо је педагошка компонента Доситејевог дела, која потиче из љубави, пресудно одредила како ће Доситеј писати, док је са друге стране широко познавање филозофије осамнаестог века променило начин на који се његова љубав према роду испољавала: Доситеј је престао да поучава речима светих отаца и почео да се залаже за слободно мишљење и хришћанство засновано на јеванђељу и

здравом разуму. Из споја два колективитета, културноисторијске представе о Србији и схватања Србије као заједнице појединаца које повезују род и језик и које треба поучавати, израста оно што ће за Доситејев национализам бити кључно: Доситеј Србију жели као солидарну заједницу просвећених појединаца. Ово би се могло неке учинити као контрадикторан захтев, јер се често сматра да би просвећени појединац требало да је окренут само универзалним, свечовечанским, а не националним, партикуларним вредностима, али како су народи међусобно подељени пре свега језицима, а потом и другим својим специфичностима, свака универзална вредност мора се остварити у оквиру датости националне партикуларности. Због тога Доситејев космополитизам и национализам нису супротстављени, већ њихов спој представља начин на који се у конкретној нацији остварује универзални идеал просвећености. Доситејев национализам је универзалан јер није искључив и не ставља српску изнад других нација, већ је последица општег захтева да свако брине о роду и језику у којима је рођен. Љубав према најближима, без које нема хришћанске љубави, аксиом је Доситејевог просветитељског рада и његовог национализма: љубав је Доситејева егзистенцијална основа, на којој је, упознајући се са европском филозофијом осамнаестог века, успоставио сопствени облик просвећености, због чега је, док се у својим филозофским опредељењима кретао од св. Јована Златоустог до Сократа, у љубави према српским кћерима и синовима остајао непромењен. Прво поглавље *Совјета здраваго разума* у којем се љубав дефинише као „непрестана жеља и настојање, благополучије и совершенство

они' које љубимо узроковати“, знак је довршене интеграције Доситејеве егзистенцијалне и филозофске мисли.

Како је, међутим, онда могуће да је Доситеј планирао да Србију, на долазак у коју је толико чекао – *напусти*? 25. августа 1810. године из Београда је писао игуманима Димитрију крушедолском и Софронију великореметском:

Чудновита је ствар владајућа човекова страст! У старости показује се напраситија него у младости, зашто се стар већ другом не нада животу; не сумња да ће скоро у оставку поћи и да ће у дуго бездјејствије доћи. Чрезвичајан је сврабеж књигоиздавања! Хоће да штампа, било како било и да би право знао, да ће му се у наштампаној хартији сир у бакалницама замотавати. Признати ваља да је и штампарија од многога ограјисала! Све ја то знам, не тајим, слободно кажем: често сам себи преко носа бацам. Ал' ми то све ништа не помаже: типоманија је необузdana! Пошао сам тим путем, ваља вући напред, ил' ми се хоће, ил' неће. Втора част моји' „Собранија вешти“ ваља да се изда, да би' знао у Камчатку поћи! – Ако се овде наскоро каква уредба не уведе и ако се штампарија не намести – с Богом, моји бели дворови! Топи се, мој великолепни подруме са буради напуњени вином! Ишчезнуће од очију моји' покрај зидова насађене липе; прегорећу и прежалити моју шарену краву и шарено теле, што ми је војвода Молер поклонио. Свему ћу томе окренути леђа и гди му драго штампарији поћи.

Како је, дакле, могућ Доситејев пут од Србије до Камчатке?

На први поглед, рекло би се да Доситеј даје предност књигоиздавању, и то толико одлучно да је

спреман да оде *до краја света*, што је у његово време симболисала *Камчатка*. Међутим, ако је од почетка Доситејевог рада – од избора његових тема, преко структуре излагања, па до стила – све било одређено љубављу према Србима, ако се у другом делу *Собранија* (који је постхумно објавио Павле Соларић под насловом *Мезимац*) препознаје – како каже Павле Поповић – „знак новог патриотизма нашега писца, који би био у вези с општим српским патриотским осећањем насталим од устанка Србије“, те када се томе дода запажање Јована Деретића да Доситејева „*владајућа страст није писање, него 'књигоиздавање'* [...]”, јер „*књигоиздавање'* обухвата цео онај сложени процес преношења одређених мисли и идеја од писца до његових читалаца“, јасно је да *Доситеј из Србије хоће да крене ка Камчатки како би се Србији вратио*. Напуштање Србије било би, дакле, *закономерно* његовој љубави за Србију. Иако је преласком у устаничку Србију Доситеј спознао и улогу ратног јунаштва у стварању нације, чак му дао и преимућство, ипак је он на отварању Велике школе прочитао есеј „О дужном почитанију к наукама“ (објављен потом као шеста глава *Мезимца*), у којем је истакао да „*правда да су 'рана и обрана, то јест земљеделски и војни чин, у свакој држави прве по реду: како при једном детету, ваља га измалена одранити и сачувати. Али науке, занате, корабљеплаванија и купечество доводе благополучије народње к зрелости и совршенству'*“. Одсуство штампарије у Србији Доситеј је осећао као запреку у свом раду на народном *усавршавању* и *сазревању*, због чега је пут ка Камчатки *закономеран* исход животног пута модерног, просвећеног

националисте, исто колико је то био и његов долазак у Србију.

Зашто, међутим, Доситеј *није* напустио Србију и кренуо за штампаријом по свету, макар и до Камчатке ишао, већ се у другој половини 1810. године посветио државним пословима и стигао до Букурешта, на преговоре са Русима? Такав његов гест у однос између Србије и Камчатке уводи *принцип реалности и прилагођавања околностима*, с обзиром на циљ који је увек пред очима: модерна Србија просвећених појединаца. *Мезимац* се Доситеју извесно и даље јавља у сновима и тражи да буде штампан, али са тим ваља причекати док се не учини све што је потребно да се млада Србија „одрани и сачува“ – колико је логично што Доситеј намерава да напусти Србију да би *Мезимца* штампао, толико је логично и што то одлаже док не заврши са државним пословима: одлазак у дипломатску мисију је *услов* штампања, јер би без српске државе и штампарија у Београду и Доситејев *Мезимац*, ма где био штампан, били од мале користи. Зато се управо у томе што Доситеј не одлази ка Камчатки већ у дипломатску мисију препознаје *највећи дOMET његовог национализма*, који више није само интелектуални већ је у најбољем смислу те речи *делатни*, активно етички, складан са од почетка Доситејевог књижевног рада постављеним циљем да речи буду потврђене егзистенцијом. Доситејево кретање ка Камчатки у тренутку у којем Србији прети пропаст устанка обесмислило би оно што је у основи његовог национализма – љубав за Србе и Србију.

Доситејев национализам је, дакле, модеран, на идејама просвећености заснован однос према нацији, егзистенцијално утемељен у хришћанској љубави,

који као најбитнији елемент Доситејевог идентитета усмерава избор тема и начин на који о њима пише. Увек окренут *будућности*, Доситеј нацију – као солидарну заједницу просвећених појединаца утемељену у језику и пореклу које деле – никада није видео као средство већ увек као *циљ*. Са друге стране, Доситејева претходна спремност да напусти Србију и пође ка Камчатки показала је да за њега *нација није вредност сама по себи*, већ да нешто значи само ако је у складу са *идејама просвећености* и ако *омогућава сваком појединцу да се самооствари*. Одустајање од Камчатке из државних разлога упозорава, међутим, да је претходни услов за то дефинисана *држава*. Доситејев национализам тако свој најпотпунији израз добија успостављањем праведног и продуктивног, на хришћанској љубави заснованог односа између државе-нације и појединца, што га уз окренутост будућности и доминацију идеја просвећености чини битно *модерним* и *узорним*; ово последње, нажалост, Срби су наредна два века исувише занемаривали у корист удобности, скоро подједнако често од националних интереса *одустајући* или их *злоупотребљавајући* као згодан изговор за партикуларне циљеве. То, међутим, не чини Доситејеву узорност мањом; напротив, управо је то ставља пред нас као *задатак*: да бринући о добробити својих ближњих стварамо заједницу која ће бити место напредовања и самоостварења сваког од нас. Хвала вам.

Др Вучина Раичевић
Филолошки факултет
Београд

ГОДИШЊАК БИБЛИОТЕКА СРЕМА, БР. 7 ЗА 2006. ГОДИНУ

У својој свакодневној делатности библиотекари тихо али плодотворно раде свој на први поглед невидљив посао. Многи грађани, и као стални чланови појединих библиотека, примећују само део широког спектра активности којима се библиотеке и њихови посленици баве, и тек када се деси неки књижевно-уметнички сусрет или дружење, културно-просветна манифестација и слично, када нам доспеју у руке различите публикације библиотечке издавачке делатности, онда можемо запазити и схватити само део тих активности које су плод ентузијазма, љубави и посвећености културно-просветитељској мисији, дајући на тај начин допринос развоју и напретку различитих националних култура и сваког појединца у било којој средини. Један од таквих светлих примера је и редовно издавање *Годишњака библиотека Срема*, о чијем је 7. броју данас реч.

Ову свеску *Годишњака* отварају два уводна текста: књижевника Недељка Терзића који пише поводом јубилеја 170-це штампања сабраних дела Доситеја Обрадовића, која је први пут објавио Глигорије Возаревић 25 година после Доситејеве смрти и чланак Весне Петровић и Душанке Милорадић у којем говоре о изузетно плодној и свестраној активности библиотека Срема у протеклој години, почев од обележавања 140-це оснивања

Српске грађанске читаонице у Сремској Митровици све до организовања више књижевних сусрета, трибина, издавачке делатности и других активности.

Садржаји Годишњака су разноврсни, занимљиви и инспиративни. Његову структуру чини више посебних тематских целина/поглавља: *Годишњице, Из наше праксе, Предавања, Портрети, Прикази, Сусрети, Из издавачких збирки, Хроника и прилог Списак запослених.*

У првом поглављу - *Годишњице* - нашли су место текстови Весне Петровић која пише поводом 140-це од оснивања Српске грађанске читаонице у Сремској Митровици и о развоју народног библиотекарства и издаваштва код Срба у Војводини, пре свега на подручју Срема, а потом др Александре Вранеш која поводом отварања јубиларне изложбе у Библиотеци «Глигоргије Возаревић» у Сремској Митровици надахнуто говори о познатом књиговесцу и књигољупцу, чије име и носи сремскомитровачка библиотека, као и о културно-просветној делатности ове библиотеке.

Поглавље *Из наше праксе* отвара текст Жељка Стојановића у којем он информише читаоца о значајној и успешно обављеној адаптацији Градске библиотеке у Руми. Потом о креативно-психолошким радионицама у сремскомитровачкој библиотеци срећемо занимљив и поучан текст Светлане Сабо с темом о психолошкој и социјалној подршци избеглој и расељеној деци. Моравка Тодић пише о дечијим одељењима библиотека, о неуморој активности и ентузијазму библиотекара да децу привуку у своје библиотеке и мотивишу их да књигу истински заволе. О ретко значајној, свестраној међународној сарадњи библиотека на плану образовања и усавршавања

библиотекара пише Живка Матић, а о важности и неопходности коришћења *тог* савремених информационих технологија и софтерских система у библиотекарству Војводине пише Ружица Станковић. О достигнућима у тој сфери занимљив је прилог Радмиле Марковић која говори о пуноправном чланству Народне библиотеке «Др Ђорђе Натошевић» из Инђије у кооперативном on-line библиографском систему и сервису. А «ко уме да тражи, тај и нађе» истиче Златко Пашко у истоименом веома корисном и поучном чланку о начину коришћења нових технологија и Интернета у библиотекарству. Из текста Љубише Тулума сазнајемо када су први новински огласи стигли у Србију (било је то давне 1834. године). Ово поглавље закључује Лепосава Радојевић својим занимљивим, инспиративним и надахнутим текстом који говори о лику библиотекара и библиотечкој професији. Сазнајемо да су се у историји библиотекарства као библиотекарски опробале многе славне личности европске и светске културе и цивилизације – Ђирило, Керол, Стринберг, Лајбниц, Кант, Копитар и други.

Поглавље *Предавања* нуди нам три веома интересантна прилога. Светлана Јанчић пише о професији библиотекара у контексту модерног времена и суштинских промена у области преношења, вредновања и коришћења информација, као и неопходности континуираног образовања библиотекара и шире отворености библиотекарства према науци и култури. У свет Стеријиног дела уводи нас др Душан Иванић. Он истиче да је Стерија наш културни херој чија дела време није потрошило. Сазнајемо да је Стерија био фанатичан читалац и да је књигу користио као медиј комуникације. Славица

Јурић пише о превазилажењу супротстављености традиционалног и модерног у раду школских библиотека, даје низ веома интересантних и практичних предлога и идеја за боље, свестраније и модерније организовање школских библиотека.

Да наше сремско подручје никад не заобилазе награде и признања потврђују два текста овог Годишњака. Весна Степановић извештава читаоца о додели угледне награде «Стојан Новаковић» Душану Панковићу из Инђије, нама већ одавно познатом библиотекарству уопште. Гордана Биљетина пише о библиотеци као (својој) судбини и као културној установи која је одредила њен живот и занимање испуњено дугогодишњом преданошћу и љубављу према књизи и читаоцу.

Одељак *Прикази* садржи неколико текстова. Мр Слађана Миленковић умесно и концизно приказује Годишњак библиотека Срема, бр. 6 за 2006. годину. Затим о једном значајном издавачком подухвату Народне библиотеке «Доситеј Обрадовић» из Старе Пазове пише Ратко Чолаковић. Реч је о издавању драме «Милица Николић» Владимира Хурбана Владимирове, најзначајнијег драмског писца војвођанских Словака, у упоредном преводу (словачком и српском) Златка Пашка. Радован Мићић упознаје нас са Горданом Ђилас, плодним, даровитим писцем и библиотекарством. У овом делу часописа нашао је место и један драгоцен оригиналан текст Миливоја Гавриловића узет из фондова Библиотеке «Глигорије Возаревић» из Сремске Митровице - Радовањски луг: свето место у Шумадији, који је за читаоце Годишњака приредила Ружица Станковић.

У делу у којем се говори о сусретима библиотекара Срема Весна Ћосић пише о прошлогодишњем традиционалном и култном Сабору библиотекара одржаном у Иригу. Сабор је био посвећен јубиларној 200-ој годишњици Јована Стерије Поповића. Весна Степановић упознаје нас са одржаним 15. Сусретима библиотекарства у Инђији и спомен на др Георгија Михаиловића, изузетног библиотекарства и интелектуалца. Затим о свестраној и плодној активности Подружнице библиотекара Срема током 2006. године пише Славица Варничкић, док Весна Ћосић извештава о додели Михизове књижевне награде за драмско стваралаштво, чији је лауреат млади београдски драмски писац Маја Пелевић. О традиционалном семинару за школске библиотекарства Срема, одржаном у Новој Пазови, сазнајемо из текста Биљане Гвоздић. Семинар је био посвећен стручној и приручној литератури у школским библиотекама.

Посебно интересантно је поглавље Годишњака *Из завичајних збирки*. Своје прилоге дало је неколико аутора. Весна Спасојевић пише о ретко богатој и разноврсној завичајној издавачкој делатности током 2006. године на подручју општине Сремска Митровица. Радмила Дражић упознаје нас с Билтеном Планинарско-смучарског друштва «Железничар» из Инђије, који својим занимљивим прилозима о дугогодишњој активности овог друштва привлачи пажњу шире јавности. О устанничком и првом српском уставописцу и законописцу (знаменитом Румљанину) Теодору Филиповићу читамо у чланку Невенке Мрђе, док о Георгију Магарашевићу, професору књижевности и оснивачу

Летописа Матице српске (1824) пише Славица Варничкић.

Завршно поглавље овог *Годишњака* уводи читаоца у свет медија, тачније штампе, која је у протеклој години извештавала о библиотечкој активности у Срему. Душанка Милорадић даје преглед објављених текстова о овој сфери културне делатности у «Сремским новинама» и «Митровачким новинама», а Златко Пашко извештава о посвећености старопазовачких медија – «Пазовачке ревије», «Пазовачког огледала» и «Пазовачких новина» - библиотекарству и библиотечким активностима у 2006. години.

Годишњаку је приложен списак радника запослених у библиотекама Срема у 2006. години.

На крају, можемо са задовољством закључити, да и овом, седмом, свеском *Годишњака* библиотека Срема Подружница библиотекара Срема доследно наставља једну значајну издавачку делатност, остварујући на тај начин своју културну и друштвену мисију да се за будућа поколења сачува од заборава разноврсна активност и посвећеност библиотекара различитих генерација овој деликатној професији.

Весна Спасојевић, библиотекар
Библиотека «Глигорије Возаревић»
Сремска Митровица

ЗБОРНИК РАДОВА СА СУСРЕТА БИБЛИОГРАФА '06 - НАУЧНИ И СТРУЧНИ ДОПРИНОСИ

У Народној библиотеци «Др Ђорђе Натгошевић» у Инђији, почев од 1983. године, одржавају се *Сусрети библиографа у спомен др Георгија Михаиловића*. Стручни радови саопштени на *Сусретима* штампају се у зборницима, који су потврда трајања научног и стручног рада у библиографској и библиолошкој делатности. Петнаести сусрети библиографа, одржани новембра 2006. године били су посвећени библиографу Лазару Чурчићу. *Зборник радова* штампан тим поводом, доноси седамнаест стручних радова подељених у три тематска блока и одсликава континуирани допринос библиографији, библиотекарству и историји културе.

Ударни текст проистекао из пера проф. др Злате Бојовић посвећен је добитнику Митровданске повеље за 2006. годину, академику Мирославу Пантићу. Ауторка се нашла пред ни мало лаким задатком да осветли макар један део његовог библиографског рада, који се налазио у основи сваког његовог обимног и разноврсног научног рада, без обзира којој

теми у истраживању и писању да се посвећивао: као историчар књижевности, као истраживач, тумач и издавач рукописа ренесансне и барокне дубровачке књижевности, као истраживач усмене књижевности, као приређивач многих важних, критичких и других издања – у првом реду неколико томова Сабраних дела Вука Стефановића Карацића и најзад, као библиограф – било када је стварао библиографију за сваку своју студију, било за многобројне стручне и исцрпне лексиконске библиографије, било при изради појединачних библиографија.

У «Речи захвалности» академик Мирослав Панџић поручује: «Цените људе који раде на библиографији и цените свој посао када сте библиографи. Радите за друге, али радите нешто за што ће вам увек неко бити захвалан, као што сам и ја данас.»

О осамдесетогодишњици Лазара Чурчића, утемељивачу *Сусрета библиографа у спомен на др Георгија Михаиловића*, дугогодишњег библиотекара Матице српске и Народне библиотеке Србије, историчару српске књиге и књижевности од XVI века, библиологу, надахнуто пише Душан Панковић.

У посебном одељку теоријом и историјом српске и црногорске библиографије у својим радовима баве се академик Војислав Максимовић, др Жељко Вучковић, мр Дејан Вукићевић, др Ирена Арсић, др Александра Вранеш, Татјана Живковић и Слободан Радовић. Под насловом «Периодизација и оквири српске библиографије» проф. др Војислав Максимовић указује да потпуна историја српске библиографије још увек није написана, мада у овој области постоје значајни доприноси појединаца.

Неопходно је назначити основне принципе и методе на којима она треба да почива.

Мр Дејан Вукићевић пише «О проблемима израде персоналних библиографија». Рад даје кратак преглед наших теоретичара персоналне библиографије, увид у њене компоненте (стандарди, прикупљање и класификација грађе, критеријуми селекције и принципи систематизације грађе, систематичности, рад *de visu*, разрешавање анонима, псеудонима, шифара, иницијала, регистри, уводне напомене) кроз призму ауторовог личног искуства. У закључку наглашава да идеална персонална библиографија још увек није урађена, а тешко да ће и бити. Библиограф, с једне стране, мора имати право на грешку, али и обавезу, са друге стране, да се усавршава, да макар тежи тој идеалној библиографији.

Др Ирена Арсић бави се темом: «Издања Матице српске у Дубровнику 1909-1914.» Истиче да је Културно-просветно друштво Матица српска, основано у Дубровнику 1909. по угледу на Матицу српску у Новом Саду, имало за циљ ширење просвете и културе. Током петнаест година постојања Матица је покренула едиције «Редовна издања» и «Мала библиотека», у којима су сарађивали истакнути писци, књижевни историчари и фолклористи.

«Цензура и библиографија» је текст којим се оглашава проф. др Александра Вранеш указујући да је национална библиографија привилеговани сведок историје. Цензура је у њу често уведена под окриљем научног и патриотског приступа.

О Ђорђу Наумовићу, најпознатијем пожаревачком штампару (1874-1940) пише Татјана Живковић. Радом је обухваћена и библиографија

публикација штампаних у његовој Штампарии, попис и опис најзначајнијих листова, часописа и књига који пружају праву слику ондашње штампарско-издавачке делатности.

Мр Слободан Радовић даје «Библиографски преглед објављивања ужичког листа *Златибор* у периоду од 1885. до 1893. године. У раду је исправљена вишегодишња библиографска заблуда, по којој је почетна година излажења часописа била 1886. Студију о часопису прате и библиографски подаци о његовим уредницима.

Блок о Савременој библиографској теорији и пракси испунили су Марија Орбовић, др Светлана Мирчов, др Борјанка Трајковић, Добрило Аранитовић, Зоран Ч. Вукадиновић и Милорад Грбовић.

У одељку насловљеном као Савремена библиографска теорија и пракса Марија Орбовић из Чачка објављује чланак *Стеван Павловић – «СТ. Горски» прилог српској библиографији*. У њему се бави разрешењем псеудонима «СТ. Горски», којим је потписан драмско-епски спев «Хајдучки нерв» објављен у Чачку 1925. године. Нови докази пронађени у недавно откривеној архиви књижевног часописа «Пошет» (Чачак 1924-1926.) указује да је аутор овог дела Стеван Павловић.

Под насловом «Библиотекарска деоница Милана Ђ. Милићевића» др Светлана Мирчов пише о многостраној делатности Милана Ђ. Милићевића (1831-1908), једној од најзначајнијих личности Србије друге половине 19. века. Данас углавном познат као аутор Поменика знаменитих људи у српскога народа новијег доба овај плодни научни и прозни писац је са собом оставио преко стотину

књига. Милићевић је био и државни чиновник који је обављао многе важне послове, а овај рад се поглавито бави Милићевићем као библиотекарском Народне библиотеке у Београду, којом значајном институцијом он је руководио од 1897. године и допринео побољшању њеног рада и статуса.

Тема рада др Борјанке Трајковић је «Никола Т. Кашиковић (1861-1927) – Часопис као судбина». У њему пише о публицисти, књижевнику, сакупљачу народних умотворина Николи Т. Кашиковићу борцу за очување политичког, културног и националног идентитета Срба у Босни и Херцеговини. Оставио је значајан траг у културној историји као уредник «Босанске виле».

«Биобиблиографија Владимира Станимировића» предмет је интересовања Добрила Аранитовића. Уз биографске податке о овом Шапчанину рођеном 1881. године - песнику, драмском писцу и преводиоцу даје библиографију Станимировићевих дела разврстану у три блока у којима је обухваћено 528 библиографских јединица. Разврстане су у посебна издања, прилоге у листовима, часописима, зборницима и антологијама и преводе. Затим следи библиографија радова о Владимиру Станимировићу у којој је придодата још 21 библиографска јединица, као и регистар превода и регистар имена.

Зоран Ч. Вукадиновић даје «Прилог биобиблиографији Григорија Божовића» поводом 125-годишњице од рођења и 60-годишњице од смрти овог наставника, писца, новинара, верског и националног радника, рођеног 1880. године, стрељаног 1944. године. Рад садржи библиографију разврстану на монографске публикације, затим радове објављене у серијским публикацијама, затим

литературу о Глигорију Божовићу са укупно 655 библиографских јединица.

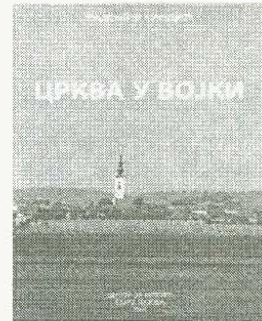
Рад под насловом «Три мало познате песмарице објављене у Неготину и идентитет њиховог аутора писао је Милорад Грбовић. Прва књига «Вила Равијојла» објављена 1889. године посвећена је Јовану Јовановићу Змају. Друге две («Успомена на Хајдук Вељкове Крајине» и «1813-Бој на Неготину») објављене су 1892. године. Као аутор потписан је Александар Лазичић, док је касније изнето тумачење да је реч о псеудониму, те да је аутор Александар Л. Лазаревић. Ова дела значајна су као прилог историји неготинске издавачке и штампарске продукције.

Завршни одељак зборника «Сусрети библиографа '06» насловљен је као «Прикази, полемике, преводи, предлози». У њему су обухваћени радови пет аутора. Радован Мићић пише на тему «Нови прилози историји, теорији и пракси библиографије», Весна Радојев је аутор текста «Теслина лична библиотека: књиге са посветом; Марина Лазовић пише на тему «Приказ библиографије стара и ретка књига и периодика у Народној библиотеци Смедерево (1554-1867); Горан Траиловић пише о «Сусрету библиографа у Читалишту», а Слава Глигоријевић Матлина нуди опсежан текст насловљен «Појмовни апарат савременог библиотекарства (Социјално-културни аспекти).

Зборник радова саопштених на 15. скупу *Сусрета библиографа у спомен на др Георгија Михаиловића* значајан је прилог библиографији, библиотекарству и култури уопште.

Златко Пашко, библиотекар саветник
Народна библиотека „Доситеј Обрадовић“
Стара Пазова

МОНОГРАФИЈА О ЦРКВИ У ВОЈКИ

Протонамесник Радомир Сандић, војачки парох, поводом 150-годишњице подизања цркве Св.оца Николаја у Војки, сачинио је монографију која се појавила у издању Центра за културу Стара Пазова. Ослањајући се на помоћ штампаних извора: књига и периодике, рукописних трагова сачуваним по архивима, као поузданих сведока, и сећања мештана, он је од заборавља заувек сачувао детаље везане за градњу и све важније догађаје који су уследили у животу у и око православног храма. Читалац књиге „Црква у Војки“ може се упознати с архитектуром цркве, резбарством, зидним сликарством и, наравно, осликавањем иконостаса. Једно поглавље бави се историјом звона, која су набављана двадесетих година прошлог века.

Други део књиге садржи биографске податке о свештеницима који су службовали у Војки од прве половине 18.века до данас., о таторима, члановима црквених управа, појцима и Војчанима у богословским школама.

За нас библиотекаре најзанимљивије је поглавље посвећено богослужбеним књигама, које је богато илустровано фотографијама у боји најстаријих

символично значење биљака којима су хлебови украшавани.

Експонати у «Српском м узеју хлеба»

С обзиром да су обредни хлебови током времена доживљавали многе трансформације и били изложени многим утицајима као и да је обичај мешања тако великог броја обредних хлебова у урбаним срединама готово напуштен, ова свеска, поред тога што даје увид у разноликост врста хлебова, може послужити и као подсетник или чак инспирација у данима припреме прославе Ускрса.

*Ружица Станковић, виши библиотекар
Библиотека «Глигорије Возаревић,»
Сремска Митровица*

МИРА АЛЕЧКОВИЋ НА СТРАНИЦАМА НАШИХ ЛЕТОПИСА

Песничко стваралаштво Мире Алечковић се појављује непосредно пред Други светски рат. Она је једна од најплоднијих, најактивнијих и истовремено запаженијих имена српске и, шире, јужнословенске дечје литературе. Преко двадесет објављених књига за младе, уређивање дечијих и омладинских листова и часописа, Младост, Пионир, Полетарац, Змај ; статус писца чији текстови улазе у обавезну школску и домаћу лектуру, учешће у јавном животу – доноси јој неподељене симпатије културног јавног мњења и присуство у готово сваком детету и нараштају младих уопште.

Најпознатија дела Мире Алечковић су збирке песама Звездане баладе (1946), Сребрна коса (1955), Пријатељи (1956), Ластавице (1957), Сунчани солитери (1970), Не могу без снова (1980) и Стаза сребром извезена (1982). Објавила је и роман Збогом велика тајно (1960). Песничко дело Сањалице (1975), по свему, најверније изражава њену поетику.

Тематски миље Мире Алечковић био је богат и универзалан. Пева о свему доступном дететовом поимању и о ономе што изазива и подстиче радозналост и машту. Прва слова, деца, школа, пријатељство и игра, шала, свакодневно окружење, ткиво је њених песничких књига. Ипак, домовина и мајка, рат, борба партизана и деца у вртлогу рата, биле су њене велике теме.

О свом раду Мира Алечковић је говорила : «Стварање за децу мени значи враћање самој себи, свету детињства, чистијег од света одраслих. То је вечито тражење лепоте, доброте и љубави, потрага за уточиштем кад изневери свет одраслих.»

Четири пута је Библиотека «Глигорије Возаревић» била домаћин искрене и топле, ненаметљиве и неусиљене српске песникиње.

Први пут, далеке 1966. године, поводом свечаног отварања Дечјег одељења Библиотеке, на књижевном сусрету са најмлађима у Летопису је записано :

Дошли смо на Ваши и наши празник, Дан када се отварају врата дивне куће пуне књига.

Радујемо се што смо били гости добрих домаћина

Испод кратког, драгоценог, текста стоје потписи, Мира Алечковић, Гвидо Тартаља, Драган Лукић, Мирослав Антић и Мирко Петровић.

Године 1985. на завршној свечаности акције «Читалачка значка» Мира Алечковић уручила је награде Општинског одбора најбољим такмичарима,

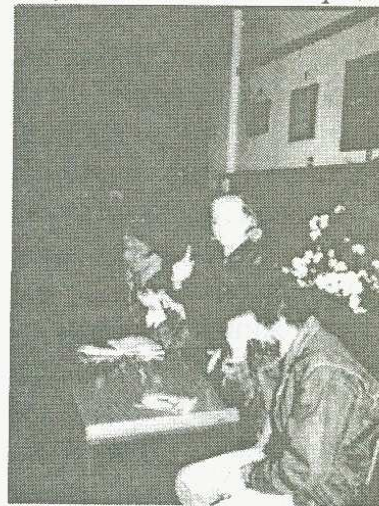

Мира Алечковић са пионирима

одељењима и најактивнијим наставницима. Тим поводом у Летопис је записала :

Сваки сусрет са децом за мене је нов, а свако ново дете које прочита књигу

још један нов члан велике породице читача која не зна за године, сви смо ми млађи са децом. Честитам просветним радницима на оволиком броју читача и награђених читалачком значком, библиотекарем који су заљубљеници свог посла и воде ову културну манифестацију. Једнога дана, ускоро, сва ће вам деца бити такмичари, то вам желим и томе се надам.

Мира Алечковић у Библиотеци

Традиционална манифестација «Месец књиге» 1988. године, окупила је у Библиотеци бројне писце. Тако су се Мира Алечковић, Павле Јанковић Шоле, Недељко Терзић и многи други дружили са митровачким основцима. На свој једноставан, искрен и непосредан начин Мира Алечковић пише :

Била. Деца и млади као и увек дивни. Журим на воз. С љубављу ваша Мира Алечковић

После последњег сусрета са њом 2001. године, уместо утисака, стихови :

*Некад би човек кад види лепоту,
некад би човек кад види боју
од луде среће плако,
мени је мило, мени је криво,
што је у животу тако.*

Учествовао је у свим политичким збивањима у Бешки и то врло активно. Залагао се за напредак, не само Библиотеке већ и у спортским активностима младих. Један је од најзаслужнијих што је изграђен Дом културе у Бешки и тамо смештена месна библиотека. У Библиотеци је окупљао све виђеније мештане и допринео да ова Библиотека буде најбоља месна библиотека у Општини Инђија. Својим преданим радом подстакао је многе мештане да постану донатори, чак и после одласка у пензију.

У пензију је отишао крајем 1993. године. И даље је долазио у Библиотеку јер одласком у пензију није могао да оде из Библиотеке, била је то његова друга кућа.

Чика-Бода, како су га многи звали остаће у лепој успомени многим Бешчанима, некадашњим ђацима и читаоцима Библиотеке.

Умро је априла 2007. године и сахрањен на месном гробљу.

Славица Варничих, директор
Народна библиотека «Симеон Пишчевих»
Шид

СКУПШТИНА ПОДРУЖНИЦЕ БИБЛИОТЕКАРА СРЕМА

Скупштина Подружнице библиотекара Срема одржана је 1. јуна у Народној библиотеци «Доситеј Обрадовић» у Старој Пазови. Поздрављајући библиотекаре Срема, директор Библиотеке домаћина

Домаћини : Ратко Чолаковић и Славица Варничћ
у Старој Пазови, «Доситеј Обрадовић» - Ратко Чолаковић, изразио је очекивања писаца, библиотекара и књижничара, својеврсних портпарола књига који су убеђени да ће књига, као упориште независног мишљења, опет завладати светом. У том оптимистичком духу протекло је двочасовно саветовање сремских библиотекара које је завршено сусретом са песником и академиком Матијом Бећковићем. Скупштини библиотекара Срема присуствовали су Миро Вуксановић, управник библиотеке Матице српске и књижевник Симо Поткоњак. Скупштину је отворио председник општине Стара Пазова Срђо Комазец. Након што је

подсетила да од 7 библиотека у Срему, 4 имају легате (у С. Митровици, Шиду, Инђији и Иригу), председница Подружнице библиотекара Срема Славица Варничих, директор Народне библиотеке «Сиомеон Пишчевић» у Шиду је најавила прво саопштење др Оливере Стефановић из НБС, посвећено легатима у народним библиотекама. У наставку су ефектна била излагања др Жељка Вучковића из БМС на тему *Зашто и како мерити квалитет библиотечких услуга?* и главног и одговорног уредника Радио Београда 2, мр Ђорђа Малавразића који је анализирао положај и живот књиге у добу нових медија. По саопштењу стручних тема, књижевник Ратомир Дамјановић прочитао је одломак из своје најновије књиге «Небо над циркусом», затим је Др Вучина Раичевић са Филолошког факултета у Београду приказао *Годишњак библиотека Срема бр. 7*, а о јубилеју, 35 година Подружнице, говорила је Весна Петровић из Сремске Митровице. Како је протекао 43. Сабор библиотекара Срема колеге је подсетила Весна Ћосић из Ирига, док је реферат Весне Степановић из Инђије био посвећен аналитичком приказу 15-ог Сусрета библиографа у инђијској библиотеци *Др Ђорђе Натошевић*. Скупштини Подружнице библиотекара Срема присуствовало је 110 библиотекара из Срема, Београда, Новог Сада, Шапца, Ваљева и Лазаревца.

Весна Ћосић, директор
Српска читаоница у Иригу

44. САБОР БИБЛИОТЕКАРА СРЕМА

И ове јесени, првог петка у октобру, као и претходне четрдесеттри године, сабрали су се, у Српској читаоници у Иригу, библиотекари сремских библиотека да раде и да се друже, да се виде и да размене искуства, да науче нешто ново, а на старо да се подсети. **44. Сабор библиотекара Срема** посвећен обележавању 250. годишњици доласка Доситеја Обрадовића у фрушкогорски манастир Хопово. Сабор је почео Александар Стефан Радишевић, извођењем Доситејеве песме «Востани Србије», а потом је професор др Ненад Николић присутним библиотекарем одржао је предавање «Доситеј Србија и Камчатка». Традиционалну награду која носи име Доситеја, за допринос развоју библиотечарства у Срему, Подружница библиотекара Срема ове године доделила је **Народној библиотеци у Пећинцима**, за изузетан напредак у раду током две године самосталног деловања. Драгомир Ђулафић представио је библиотекара-писца Градимира Стојковића, у чијим су песмама сви присутни уживали. У поводу 44. Сабора библиотекара Срема, библиотекари сремскомитровачке библиотеке Светлана Сабо и Душанка Милорадић приредиле су изложбу «С поштовањем благородном и озвезданом, нашем Доситеју», коју је отоврила Весна Петровић рекавши да је изложба «настала из жеље да се преко записа, цитата, фотографија, одломака из књига и података са Интернета поново оживи Доситеј књижевник и просветитељ, путник и родољуб,

европејски интелектуалац и народни учитељ и подсети на пут наше писмености, књижевности и културе.

Учесници Сабора библиотекара Срема у Хопову

«У уметничком делу програма учествовали су драмски уметници Јелена Јанковић и Владимир Балашњак, који су читали одломке из Доситејевих књига и из књига о Доситеју. Како и приличи, било је у Иригу и поздравних речи – домаћини Весна Ћосић и Живка Матић, и речи похвале – Славица Варничкић у образложењу награде, и речи захвалности – Биљана Јеремић по пријему «Доситејеве награде... Сабору, ове године присуствовали су, осим Радмиле Булатовић из Лазаревца, само библиотекари Срема, вероватно због тога што се у исто време одржавала и међународна конференција у Београду.

О награђеној библиотеци у Пећинцима

Библиотека у Пећинцима основана је 1972. године као саставни део Дома културе. Своју културну мисију заједно са Домом културе обавља до 2005. године када је скупштина општине Пећинци оснива као самосталну установу под називом Народна библиотека Пећинци.

Зграда Библиотеке

За две године самосталног рада, под стручним руководством директора Биљане Јеремић, које је и сама добитник награде «Доситеј Обрадовић», ова библиотека је остварила значајне

резултате на пољу развијања културних активности и стручног организовања фондова. У овом периоду формирана су : одељење за одрасле, одељење за децу, завичајно одељење и читаоница са стручном литературом. Фондови за ова одељења издвојени су из постојећег фонда и обогаћени новим књигама. Књижни фонд је обрађен у АМП програму, корисници се задужују преко картотеке.

Народна библиотека у Пећинцима је била носилац програма Октобарски дани културе у Пећинцима, који су током прве недеље у октобру презентовали мештанима богате културне садржаје. Током двогодишњег периода библиотека је организовала сусрете са најзначајнијим књижевницима и за одрасле и за децу. Гости библиотеке били су: Владета Јеротић, Светлана Велмар Јанковић, Добрица Ерић, Слободан

Станишић, Дубравка Срећковић Дивковић, Вида Огњеновић, Драган Недељковић, Оливера Катарина, Драгомир Ћулафић... Поред књижевних програма у библиотеци су се одвијали порогама из популарне науке, нарочито медицине, као и изложбе слика завичајних уметника. Посебно је значајан рад са децом основних школа за које Библиотека организује књижевне сусрете, како у Пећинцима, тако и у насељеним местима у општини. Поводом Васкрса библиотека организује изложбу књига и шарање васкршњих јаја.

У Народној библиотеци Пећинци своје место је нашло и завичајно друштво «Сремице», које негује народно стваралаштво Доњег Срема.

Ентеријер Библиотеке

Број читалаца повећан је за 50% у односу на период када је библиотека радила у саставу Дома културе.

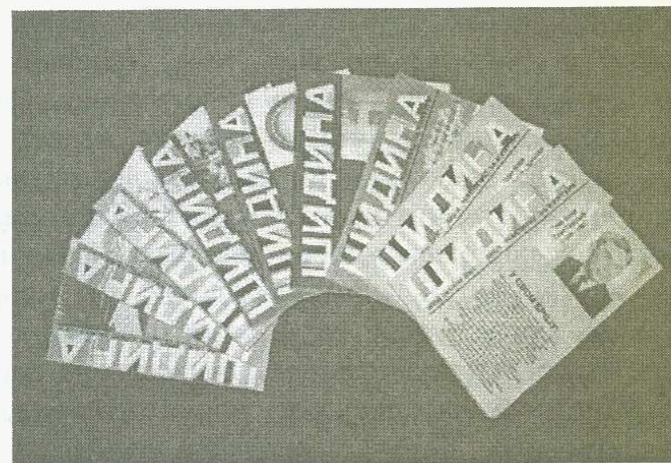
Ако имамо у виду да је друштвена улога библиотеке и библиотекара да унапреде живот локалне

заједнице и својим деловањем унапреде културно-образовни ниво средине у којој се налазе, Народна библиотека у Пећинцима је у потпуности испунила тај задатак, а у историји српског библиотекарства остаће појединци који су знањем, прегалаштвом и упорношћу, великим залагањем, изграђеним мишљењем и ставом деловали у корист библиотека и позитивним ставом упућивали мештане својих средина на књигу и читање као једини пут самообразовања и просперитета заједнице у целини.

Душан Познановић, новинар
Сремска Митровица

У СУСРЕТ ДЕСЕТОЈ СВЕСЦИ ЧАСОПИСА ШИДИНА

У тренуцима док Радивој Лазић, оснивач и главни и одговорни уредник, припрема за штампу јубиларну десету свеску часописа за културу *Шидина*, ваљало би се присетити протеклих година и бројева овог по много чему јединственог шидског и сремског културног гласила. Први број *Шидине* изашао је у јуну 1996. године, са намером да - како рече тадашњи уредник Стеван Константиновић - помири градско и сеоско у култури, потребу читаоца "за лаком забавом и елитизмом", дакле, буде отворен за све

Објављени бројеви Шидине

заинтересоване ауторе, са више или мање амбиција и стваралачког дара. Али, и да у првом реду негује завичајност, овдашњу културну баштину и традицију, писце, сликаре и научне делатнике који прва сазнања

и инспирацију стекоше на трском зараслим обалама речице Шидине.

Шидски часопис *Шидина* се, понајвише, прочуо и остао запажен по својој *Теми броја*, сталној рубрици посвећеној једној од личности (или установа) којима ће се овај град и читав Срем увек дичити. А свака та ударна тема имала је новог госта уредника, који се трудио да различитим ауторским прилозима и из више углова осветли лик и дело одабраног "јунака" броја. Сасвим разумљиво, прва свеска је била посвећена једном од највећих српских и европских сликара, Сави Шумановићу, а потом су следиле: Илија Башичевић Босиљ, Симеон Пишчевић, Витомир Кораћ, Милица Стојадиновић Српкиња, па Шидска гимназија, Георгије Магарашевић, Милева Марић Ајнштајн и Сима Томовић.

Већ после неколико бројева, који су значили уходавање и тражење сигурног пута, *Шидина* је полако добијала своју праву и препознатљиву физиономију. Настале су сталне рубрике, посвећене поезији, прози, афоризму и књижевној критици, ликовној уметности, културној и завичајној историји. У *Шидини* су подједнако добро дошли академици и доктори наука, афирмисани књижевници, професори и новинари, али и аутори различитих профила који тек крче стазе према звезданом стваралачком небу. Тако се у шидском часопису могу прочитати прилози Бошка Петровића, Живана Милисавца, Миодрага Б. Протића, Флорике Штефан, Милорада Павића, Мирјане Лесек, Радмиле Гикић Петровић, Петра Милољевића, Радована Мићића, Анђелка Ердељанина, али и оних, мало познатих аутора, чије време тек долази.

Као главни и одговорни уредник, првих шест бројева је потписао Стеван Константиновић, а потом на чело *Шидине* стаје Радивој Лазић Џеки, њен оснивај, од почетка духовна и моторна снага часописа. Формално су се мешали и издавачи ове периодичне публикације, од Издавачко-графичке агенције "Гастромаркетинг" и агенције "Ла пресс", до Српског књижевног клуба "Милош Црњански" из Шида. У почетку, како то и приличи амбициозним културним прегаоцима, било је замишљено да *Шидина* излази тромесечно, па два пута годишње, да би се у последње време часопис, ако има среће и новца, појављивао тек као годишњак. А среће и помоћи друштвене заједнице, рачунајући ту пре свих ону локалну, шидску, није баш било на претек.

Ипак, шидски часопис за културу *Шидина* истрајава у својој пионирској стваралачкој мисији, углавном са мање финансијског разумевања надлежних, а више самих уредника, аутора прилога и штампара. У почетку, штампао га је (сада вежћ непостојећи, а некада угледни) "Графосрем", затим новосадски "Маја - принт", а од петог броја ГИП "Илијанум" из Шида, уз "почек" и са завидном дозом стрпљења. Упркос свему, за *Шидину* има наде, пошто је овај часопис све цењенији у војвођанским културним водама него у "своме селу". О томе сведочи и недавно највише признање за културно прегалаштво у АПВ, награда "Искре културе" за 2007. годину, која је Радивоју Лазићу додељена, поред осталог, и за често донкихотовско старање о једном од малобројних сремских часописа.

Радмила Дражић, библиотекар
Народна библиотека „Др Ђорђе Натошевић“
Инђија

СЕЊАЊА ВУКЕ, РОЂЕНЕ ЈОВАНОВИЋ, УДОВЕ РАДОЈИЦЕ ВУКИЋЕВИЋА У БЕОГРАДУ, ОКТОБРА 2003.

Пре две године, тачније 3. априла 2006. године својом посетом Библиотеци почаствовале су нас госпође Нада Марковић и њена сестра Мира Вукићевић, праунуке инђијског учитеља Николе Јовановића и унуке учитељице Десанке Николић Јовановић и сестричине Љубинке Јовановић, учитељице у првом забавишту за српску децу у Инђији.

Донеле су Библиотеци на поклон 130 књига СКЗ, породичну документацију и фотографије из заоставштине своје покојне мајке Вуке Јовановић – Вукићевић која је сачувала успомене на свог деду,

Учитељ Никола
Јовановић

мајку и сестру. Жеља им је била да објавимо сећања њихове мајке. Објављивањем ових сећања желимо да сачувамо успомене на помало заборављене наше учитеље који су заслужили да се њихов рад и време које су посветили просвећивању генерација сачува од заборава.

На породичном споменику породице Јовановић, на

улазу у Старо инђијско гробље, на црном мермеру с леве стране уписана је Ана Јовановић, која је из Новог Сада, као удовица Димитрија Јовановића, прешла да живи код сина Николе Јовановића, учитеља у Инђији, где је он основао породицу. Оженио се Љубинком Николајевић из Руме и остао ту са службом. Чetrдесет година је био Управитељ Основне српске школе. После пензионисања живео је у Инђији све до смрти 1949.

Никола и Љубинка су имали четворо деце. Две ћерке су ко мале умрле и сахрањене су ту. Остали су ћерка Зора и син Милан.

Ћерка Николе и Љубинке, Зора удала се за свештеника Милана Милованова из Старог Бечеја, а живели су у селу Мартонош до смрти Зориног мужа. Затим се Зора пресељава у Инђију код усамљеног оца Николе. Сахрањена је свечано у Старом Бечеју где је претходно подигла велики црни споменик. На споменику пише: Милан Милованов протонамесник и Зора

Десанка рођ. Николић
Јовановић (1878-1958)

Милованов. (Прота Милан и Зора нису имали деце).

Син Милан Јовановић завршио је Богословски факултет у Сремским Карловцима, оженио се

инђијском учитељицом Десанком Николић 1910. године. Као свештеник постављен је у Славонији – село Субоцка – Пакрац. Са вољеном Десанком, ту су изродили четворо деце: Љубинка 1911, Мира 1913, Боривој 1914, Вукосава 1916.

Завршетком Првог светског рата прешли су сви у Габош (Винковци – Срем). У Винковцима им је умрла ћерка Мирослава, јер је у Габошу владао шарлах па је лечена у болници у Винковцима. Милан и Десанка су се са троје деце преселили 1927. године у Јасеново (Бела Црква) а после две-три године у Башаид (Кикинда) и ту остали до 1949. године.

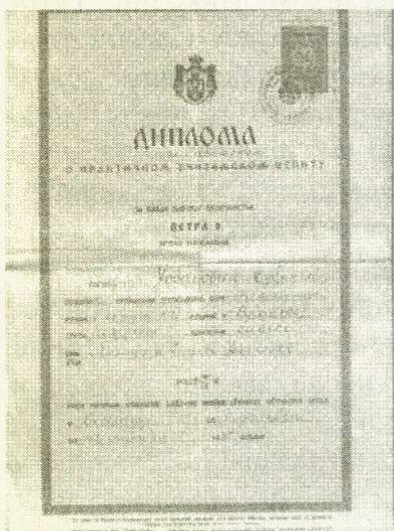
Син Бора трагично је настрадао 1948. године у Охриду. Био је дипломирани правник – војни судија. Од стране ЈНА је касније пренет у Инђију, где је уз војне почести свечано сахрањен у породичној гробници. Неколико недеља касније преминуо је Никола Јовановић, а убрзо за њим и његов син Милан (Борини деда и отац).

Мама Десанка и ћерка Љубинка су живеле заједно у добијеном стану у центру Инђије до 1958. године када је мајка преминула и сахрањена у породичној гробници. Љубинка је у Инђији и пензионисана као учитељица (није се удавала) и ту завршила живот 1990. године. Сахрањена је у породичној гробници.

А поводом смрти учитељице Љубинке Јовановић остала је кратка забелешка о њеном животном путу.

Љубинка М.
Јовановић, 1923.

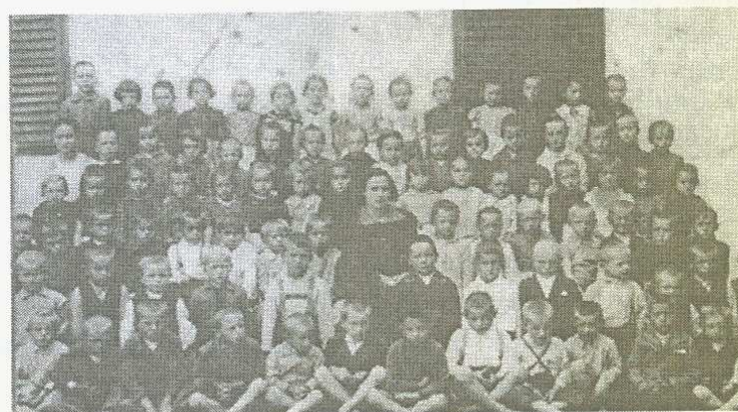
Године 1990. преминула је у Инђији позната учитељица Љубинка М. Јовановић – оснивач установе за предшколско васпитање при Основној школи „Душан Јерковић“ у Инђији. По добијању дипломе о практичном забавиљском испиту у Београду 1935. године, као млада почиње се бавити васпитачким радом. До тада овде није

постојала оваква установа, те су понека деца тога узраста била васпитаници код часних сестара при Католичкој цркви.

Учитељица Љубинка са предшколцима

Без услова за нормалан рад Забавишта, Љубинка се свесрдно прихватила да организује пријем предшколске деце у једно импровизовано забавиште - тако да је уписано око 80 деце у њен вртић. Самопрегорно је водила толики број малишана од 3 – 5,6 година без ичије друге помоћи, јер није било буџетских средстава за плаћање помоћног особља. Није било ни одговарајућих просторија, те се „школа“ неколико пута селила. Најзад, добијене су просторије у улици Школској бр. 2 где и сада ради ова предшколска установа.

Учитељица Љубинка са ученицима основне школе

Вредно је споменути да је Љубинкин деда Никола Јовановић био учитељ и управитељ Српске основне школе коју је дошавши 1888. год. из Новог Сада као 25. учитељ служио четрдесет година и са успехом исту водио. Такође, Љубинкина мајка Десанка Јовановић, рођена Николић, је учитељевала у Инђији при Осн. српској школи од 1896. па све до своје удаје за младог свештеника Милана Н. Јовановића 1910 год. када су млади и пуни идеала отишли у Славонију да просвећују наше људе. У Субоцкој, крај Пакраца, родила им се прва кћи

Љубинка – којој ова слова и посвећујемо (а потом и још троје деце).

Многи још памте веома успеле Љубинкине тачке по завршетку школских година, све до 1962. године када је пензионисана. За живота је имала доста признања за свој рад, али и доста трзавица, неприлика и болести које је стоички и достојанствено подносила.

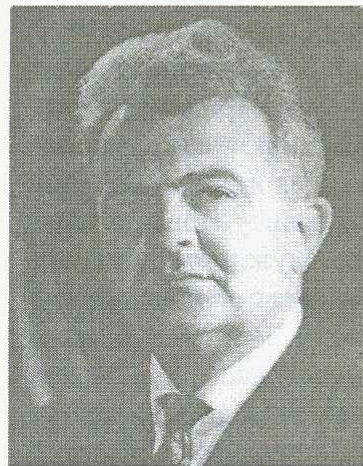
Живот јој се угасио 25. јула 1990. године и од тада почива у породичној гробници на Старом гробљу у Инђији са родитељима и братом.

Вечна јој слава и хвала!

Надамо се да смо овим кратким подсећањем одужили бар део дуга према једној породици и изразили захвалност за њихов дугогодишњи просветитељски рад.

Весна Спасојевић, библиотекар
Библиотека «Глигорије Возаревић»
Сремска Митровица

Личности митровачке завичајности (1) МИЛОРАД ПЕТРОВИЋ-МИКИЦА

Милорад Петровић

Из плејаде личности које су својим деловањем оставили запаженог трага у митровачком јавном животу, за почетак серијала «Личности митровачке завичајности», уз сугестију уредника «Годишњака библиотека Срема» Весне Петровић, определила сам се за писање о Милораду Петровићу Микици, дугогодишњем управнику Библиотеке «Глигорије Возаревић». Реч је о човеку

широке културе, љубитељу књиге и литературе, али и истакнутом професору, директору у просвети, руководиоцу Шаховског клуба и дипломати. Дакле, о човеку богате животне и радне биографије.

Рођен је 1928. године у Сремској Митровици у породици Еве и Алексија Петровића, угледног професора математике у митровачкој Гимназији. У родном граду завршио је основну школу и Гимназију, а дипломирао на Филозофском факултету, на групи за немачки језик. По узору на оца, слободоумног професора кога је ценио и поштовао, определио се за педагошку делатност. Прве кораке у служби начинио

је у Пловдиву, бавећи се васпитачким радом са нашом децом. Потом је радио у Зрењанину па Мартинцима, да би 1959. године почео да ради у Економској школи и Гимназији, као професор немачког језика. Запажено је његово ангажовање у периоду од 1967-1971. године, када је био на дужности директора Гимназије. Те године запамћене су по његовој тежњи да из свих углова сагледа наставнички рад, али и по увођењу иновација у настави. У том периоду примењује се експериментални програм у учењу страних језика. Милорад Петровић је важио за изванредног познаваоца немачког језика и преводиоца. Његови квалитети као човека и стручњака нису могли проћи незапажено. Поверена му је дужност конзула задуженог за културу у југословенском конзулату у Немачкој, где је радио од 1971-1973. године. Успешно је одржавао континуитет наше културе и језика на просторима удаљеним од домовине.

Члан колектива Библиотеке у Сремској Митровици постао је 1974. године, када је постављен за управника. Љубитељу књиге и литературе, његовој личности широке културе, посао у библиотекарству изузетно је одговарао. На тој дужности остао је читаву деценију. Међу библиотечким радницима остаће упамћено његово ангажовање у Савезу библиотечких радника Војводине, ангажовање у Организационом одбору Сабора библиотекара Срема. Окренут књизи, сагледавајући њену улогу и значај, покушао је да библиотекарству да нову димензију. Био је иницијатор проширења мреже огранака и стварања Самоуправног споразума о пружању библиотечких услуга у удруженом раду.

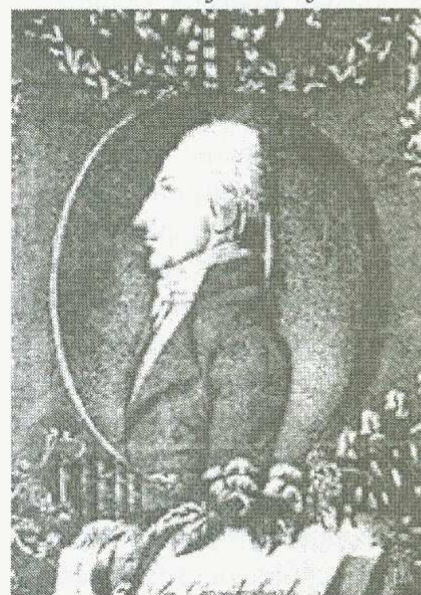
Подаци које бележе «Сремске новине» јануара 1984. године указују да је Библиотека тада имала 14.279 чланова и располагала са 90.424 књига. Највећи број корисника био је уписан у одељењу за одрасле, тачније 9.710. Постојала је покретна библиотека, која је опслуживала библиотечке пунктове у једанаест радних колектива, потписника самоуправног споразума о пружању библиотечких услуга и сарадњи у развијању културних активности у радним организацијама. Овакав начин организације донео је библиотеци 6.150 такозваних «колективних чланова». Стрпљивим радом, уношењем књиге у фабрички круг, стварана је навика о њеној присутности. Настојало се да се књига не поистовећује само са белетристиком. Посебно се радило на популаризацији стручне и научне књиге, нуђена је такозвана хоби библиотека. Поред основне делатности, доста је чињено на организовању програма као што су књижевни, музички и други сусрети, затим изложбе и предавања, којих је током једне године бивало преко стотину. Истовремено, помагало се при афирмисању стваралаца из локалне средине. Библиотека је пружала значајан допринос употпуњавању културних активности града.

Поседујући велико животно, педагошко и радно искуство, Петровић је сваки посао обављао савесно и са радошћу. Са посебном љубављу посвећивао се шаху. Био је један од оних ретких шаховских ентузијаста, који је шах схватао не само као могућност сопственог уживања у лепотама ове древне игре, већ и као обавезу активног деловања на стварању и развијању свих материјалних претпоставки и услова за развој шаха. Готово четири деценије био је присутан у сремскомитровачком

шаху. У периоду када је био председник Председништва Општинског шаховског савеза најнепосредније је допринео обнови и препороду сремскомитровачког шаха. Тада је забележено оживљавање организованог рада Општинског шаховског савеза и Шаховског клуба Срем, изградња Шаховског дома у Сремској Митровици, једног од најлепших и најфункционалнијих у земљи, спровођење акције «Шах у школе», организован рад са најмлађима, окупљање и концентрација квалитета у ШК «Срем», који је пласманом у другу савезну лигу постигао најкрупније резултате у свом постојању. Забележено је да је два пута био председник Комисије за масовни спорт Војводине. За дугогодишњи успешан рад у шаховској организацији, као истакнутом друштвено-спортском раднику додељена му је Новембарска награда СОФК Сремске Митровице. Петровић је пензионисан 1984. године. Преминуо је наредне, 1985. године.

Познати Румљанин

АТАНАСИЈЕ СТОЈКОВИЋ

Атанасије Стојковић

Атанасије Стојковић је рођен 20. септембра 1773. у Руми. Био је син неписмене сељанке, похађао је “граматикалне латинске” школе у Руми, потом отишао на занат, да би се вратио науци и неко време радио као учитељ у Руми. Налик на Доситеја Обрадовића, своје образовање је стицао путујући Европом. Школовање је наставио у угарским школама у Пожуну, Сегедину, Шопроњу и Пешти, а потом се уписао на Универзитет у Гетингену. Ту је студирао физику и математику, стекавши докторат из филозофије.

Објавио је више разноврсних научних радова — о лековитом биљу, метеоритима, о “чувању муње”, физичкој географији и астрономији. У духу свог времена, Стојковић се бавио разним областима, а поред научних радова, писао је поезију и романе. Зато његове стручне радове и књиге, поред јасноће мисли, повремено одликује својеврстан лирски стил, а понекад и крајња патетика, логична за покрет

сентиментализма коме је као књижевник припадао.

Његово животно дело је *Фисика* која је издата у Будиму у три тома – 1801, 1802. и 1803. године. Осим основних физичких разматрања, Стојковић је у ово дело унео разматрања из географије, минералогije, зоологије и ботанике. Као обиман преглед тадашњег знања из природних наука, књига је имала огроман број претплатника међу Србима у тадашњој Угарској, а касније током XIX века служила је као незаобилазан уџбеник за изучавање природе. “Огњеније частице по закону соопшченија всегда иду ка хладшнему тјелу”, пише Стојковић у параграфу 33 ове књиге о “соопшченију теплоти”. Мада пун чудних идеја и заговорник погрешне теорије флогистона као преносиоца топлоте, кога у књизи назива “теплотник”, Стојковић ипак даје први увид у неке основне физичке законитости, уобичајене у тадашњој научној парадигми. Уз то, он често покушава и да обичном читаоцу објасни физику свакодневних појава, што је вероватни разлог толике популарности *Фисике*. Тако о субјективном осећају температуре каже: “Ја се ни мало не сумњам да неће сад всјакиј мој читатељ моћи причину дати, зашто се нам види у лето подрум хладен, а у зиму тепл. Безсумњено јест то, да у зиму много меншиј степен теплоте јест и у подруму, нежели у лету. Но понеже ми у зиму из несравнено хладнашаго воздуха ходимо, чини се нам, аки би подрум теплшиј био”.

Данас се оригиналне књиге могу видети у Музеју Вука и Доситеја. “Мада је на нашем подручју боравио релативно кратко (1799-1804), између школовања у Немачкој и одласка у Русију, оставио је велики траг у нашој култури и науци”, написали су о

Стојковићу Милорад Димитријевић и Видојко Јовић у историјској напомени уз текст “О топлоти, ватри, термометру”, објављеном у броју 9 часописа Флогистон (стр.181-212). “Стојковићево најзначајније дело свакако је *Фисика* коју су упоређивали са Рајићевом *Историјом* и дуго сматрали за капитално и непревазиђено дело у области природних наука. Објављивање *Фисике* представљало је културни и научни догађај какав се данас у нас тешко може и замислити”, пишу Димитријевић и Јовић.

После успеха *Фисике*, Стојковић 1804. године одлази у Русију. На новооснованом Универзитету у Харкову постаје професор где проводи остатак своје каријере. Два пута бива биран за ректора универзитета, добија чин државног саветника, постаје члан огромног броја научних друштава, стиче велико богатство, а у Бесарабији купује једно имање. Очигледно да је у то доба стекао велики углед као научник и писац међу руском интелектуалном елитом. “Са Пушкином се сусретао руски академик Србин Атанасије Стојковић, ректор и професор Универзитета у Харкову који је живео у Петрограду. У Кишињев је често долазио због имања које је купио у Бесарабији”, помиње га др Љубивоје Церовић у тексту “Срби у Молдавији”. Но, начин на који је водио имање у Бесарабији Стојковићу је пореметило углед и показало да има врло негативне особине. Вук Караџић описује како је Стојковић наводно безуспешно покушао да на свој спахилук насели Србе као кметове, али су они одбили да раде као робови за Стојковића. Почеле су да се шире гласине о његовој тешкој нарави и рђавим навикама. Тако је 1813. године пензионисан и отпуштен са Универзитета у Харкову, под оптужбом да је кријумчарио вино. Та

афера му није умањила богатство и утицај, али је умањила његов углед.

Поређење Стојковића и његове *Фисике* са великаном светске науке, Исаком Њутном (1642-1727) који је свом кључном делу *Philosophiæ Naturalis Principia Mathematica* утемељио модерну физику, можда јесте претерано, али донекле осликава и једну карактерну везу. Мада је као ретко који други човек задужио цивилизацију својим открићима, Њутн је запамћен као тежак, мрачан особењак, усамљени филозоф који је био у сукобу са својим савременицима, а није презао од тешких речи и обрачуна. Током своје каријере је био управник Краљевске ковнице новца и толико је био немилосрдан према фалсификаторима да је изазивао страх у подземљу Лондона.

Мада је у историји далеко више примера добродушних и необичних генијалаца попут Алберта Ајнштајна (1879-1955), постоји много и оних који су запамћени као зликовци. Један такав пример је Едвард Телер, амерички физичар који је педесетих заговарао изградњу фузионе бомбе, док је зато његов претходник Роберт Опенхајмер, отац фисионе бомбе био вољен и омиљен, мада је његов научни рад, реализован током пројекта Менхентн био подједнако нехуман као и Телеров. У том креирању митова о научницима, Стојковић чак одговара и стереотипу злог научника – рођен у сиромашној необразованој породици, он стиче светску славу и моћ којом не уме да влада. Но, мада су Стојковићеве ружне особине готово извесне, тешко да је то разлог зашто је заборављен.

Поред прве књиге о природи, Атанасије Стојковић је објавио и први роман на српком језику, насловљен *Аристид и Наталија*. Ово дело је објављено 1801. године и било је врло популарно, али је као све што је Стојковић писао било написано не на народном, већ на славено-српском језику. “*Аристид и Наталија* је чисто белетристичко дело, први оригинални роман у српској књижевности”, написао је Јован Деретић у Историји српске књижевности (стр. 166). “То је изданак сентименталног романа, у којем поред љубавне историје имамо и друге карактеристичне теме књижевности осећања: величање природе, пољског рада и једноставног живота на селу, контраст село град, величање пријатељства, породице и брака, моралне поуке и расужденија”, пише Деретић.

Мада први роман, *Аристид и Наталија* је данас прилично заборављено дело, а кад се говори о почецима наше белетристике, углавном се помиње Мармонтелов роман *Велизар* који је 1776. са француског превео Павле Јулинац (1730-1785) и у то доба врло популаран, готово бестселер аутор сентименталних романа Милован Видаковић (1780-1841). Као и Видаковић, Атанасије Стојковић је био један од највећих противника Вукове реформе српског језика.

Због различитих ставова о језику, Вук Караџић је био у дугогодишњем личном и професионалном сукобу са Стојковићем. Тако у Одговору руском рецензенту, објављеном 1826. године у *Даници* (параграф 95-107), Вук спомиње Стојковића као признатог научника, али непознаваоца језика: “А од других учени и умни Срба не знам на кога мисли, ако не господина статскога совјетника и кавалера Атанасија Стојковића, којег науци и јасним мислима чест и поштење, али је у језику и ортографији он још гори

од Раића”, пише Вук у свом препознатљивом стилу.

Сукоб Вука Карацића и Стојковића почео је у време кад је Вук први пут покушао да изда превод *Новог завета*, али није успевао да добије благослов за штампање. После неуспешних покушаја да добије одобрење за штампање од црквених власти у Србији и митрополита Стратимировића у Карловцима, Библијско друштво у Бечу се обратило митрополиту Леонтију који је живео у Молдавији, а он је препоручио да се превод претходно преда на оцену управо Атанасију Стојковићу. Према оном што о овом случају пише др Владимир Мошин у тексту “О Вуковом преводу Новог завета”, Стојковић је прочитао Вуков превод на народни језик и потом изјавио да је “превод толико слаб да га он исправити не може”. Оваква оцена је спречила штампање *Новог завета* и одложила га пуних тридесет година, све до победе Вукових идеја 1847. године.

Атанасије Стојковић је преминуо 1832. године као државни саветник, бивши харковски професор и богати бесарабијски спахија. Но, рат Вука и Стојковића се продужио још две деценије после Стојковићеве смрти и завршио се неславно за овог научника. Пораз његовог вештачког славено-сербског језика, гурнуо је у сенку славу књиге *Фисика*, као и његов допринос развоју науке и културе. Да је Стојковић умео боље да оцени величину Вукове културне реформе и да се у сукобу са Вуком налазио са друге стране, вероватно би његове мрачне карактерне црте биле брже заборављене, а он сам ипак запамћен као први српски физичар.

www.balkanmagazin.net/kolumna/portreti/zli_naucnik.

Душанка Милорадић, библиотекар
Библиотека «Глигорије Возаревић»
Сремска Митровица

«СРЕМСКЕ НОВИНЕ» о библиотекарству у 2007. години

РАСПИСАН КОНКУРС ЗА «ЛУЧУ» / Т. Бјелкић
17.01, бр.2395, стр.14

Иришка Српска читаоница расписала конкурс за доделу традиционалне награде «Луча»

ЗАВИЧАЈ КАО ИНСПИРАЦИЈА / З.Г. Стефановић
24.01, бр 2396, стр. 12

Радмила Дражић, руководилац Завичајног одељења Народне библиотеке у Инђији о завичају као инспирацији за матурске, дипломске и стручне радове.

СТИХОВИ ЈЕДНЕ ГИМНАЗИЈАЛКЕ / К. Кузмановић. - 24.01, бр. 2396, стр. 13

Градска библиотека у Руми организовала промоцију књиге песама Јелене Љубинковић под називом *Сваком је потребан неко*.

«ЛУЧА» ПРОФЕСОРУ ДР ИЛИЈИ ЋОСИЋУ / Т. Бјелкић.- 31 01, бр. 2397, стр. 6

Жири Српске читаонице у Иригу одлучио да носилац «Луче» за 2006. годину буде професор др Илија Ћосић, декан Факултета техничких наука у Н. Саду.

БОГАТИЈИ КЊИЖНИ ФОНД / С. Ђаковић
31.01, бр. 2397, стр. 11

О обнављању књижног фонда Библиотеке «Глигорије Возаревић» у Сремској Митровици.

ИНТЕРНЕТОМ ДО КЊИГЕ / К. Кузмановић
31.01, бр. 2397, стр. 13

Директор Градске библиотеке у Руми о раду библиотеке у новом простору.

СТРАХ ОД НЕСТАЈАЊА / С.Михајловић

14.02, бр. 2399, стр. 6

У Библиотеци «Глигорије Возаревић» одржана је промоција романа «Успон и пад Паркинсонове болести», Светислава Басаре.

«ДИВАНИ СА ШОРА» ЂОКЕ ФИЛИПОВИЋА / Г. Мајсторовић.- 14.02, бр. 2399, стр. 6

У Народној библиотеци «Доситеј Обрадовић» у Старој Пазови представљена је књига Ђоке Филиповића *Дивани са шора*.

УСТАВ ЧИТАОНИЦЕ ИСПРЕД ОНДАШЊЕ ЕВРОПЕ / Т. Бјелкић.- 21.02, бр. 2400, стр. 4

О обележавању крсне славе и Дана Српске читаонице у Иригу.

ПОВРАТАК КЊИЗИ / З.Г. Стефановић

21.02, бр. 2400, стр. 12

Директор НБ «Др Ђорђе Натошевић» Весна Степановић о раду Библиотеке у 2006. години.

ТРУН У ОКУ / К.Кузмановић.-21.02,бр. 2400, стр.13

Градска библиотека у Руми организовала концерт-представу *Трун у оку*.

НОВЕ КЊИГЕ У ОБНОВЉЕНОМ ПРОСТОРУ / С.Велимировић.-21.02, бр. 2400, стр. 14

Директор Народне библиотеке у Пећинцима о раду библиотеке у 2006. години.

ИСТИНИТА БАЈКА / К.Кузмановић. - 28.03,бр. 2405, стр. 13

У Градској библиотеци у Руми одржана је промоција *Истинита бајка*, Слободана Ивошевића.

ПОСЕБНО ОХРАБРУЈЕ ПОРАСТ ЧЛАНСТВА / Т.Бјелкић. - 11.04, бр. 2407, стр. 14

Информација о раду Српске читаонице у прошлој години.

ДВА НОВА НАСЛОВА / К.Кузмановић

16.05, бр. 2412, стр. 12

Градска библиотека у Руми организовала је две промоције нових књига *Атлантократија* Предрага Драгића и *15 црвених ружа* групе основаца из Буђановаца.

ПРОГРАМ «COBISS» - КЊИШКИ ПУТ У ЕВРОПУ / К.Кузмановић. - 8.08, бр. 2424, стр. 12

Обавештење директора Градске библиотеке о коришћењу интернета и Cobiss програма.

САБОР БИБЛИОТЕКАРА ПОСВЕЋЕН ДОСИТЕЈУ / Т.Бјелкић. - 26.09, бр. 2431, стр. 6

Обавештење о предстојећем, 44. Сабору библиотекара Срема у Иригу.

У ЧАСТ ДОСИТЕЈА / Г. Мајсторовић. -3.10, бр.2432, стр. 6

У Старој Пазови обележен Дан библиотеке.

ДОСИТЕЈ – КУЛТУРНИ СЈАЈ МОДЕРНЕ СРБИЈЕ / Т.Бјелкић. -17.10, бр. 2434, стр. 6

У Српској читаоници у Иригу одржан 44. Сабор библиотекара Срема.

У БАЈЦИ СТАНУЈЕМ / С.Ћаковић. -17.10, бр. 2434, стр. 10

Кратка информација о одржаном маскенбалу чији је организатор Библиотека «Глигорије Возаревић» .

ДОСИТЕЈЕВА НАГРАДА / Г.Мајсторовић
17.10, бр. 2434, стр. 17

Годишња награда «Доситеј Обрадовић» додељена Народној библиотеци у Пећинцима.

ИСТРАЖИВАЧКА АВАНТУРА МАРИЈЕ КАРАКЛАЈИЋ / Т. Бјелкић. -24.10, бр. 2435, стр. 6

Награда за драмско стваралаштво «Борислав Михајловић Михиз» за 2007. годину додељена Марији Караклајић.

НАГРАЂЕНА МАШТОВИТОСТ / С. Ђаковић
24.10, бр. 2435, стр. 10

Библиотека «Глигорије Возаревић» организовала је маскенбал под називом *У бајци станујем*.

ЈЕСЕЊЕ МОДЕЛОВАЊЕ / С.Ђаковић. -14.11,
бр.2438, стр. 10

Кратка информација о одржаној радионици у Библиотеци «Глигорије Возаревић».

КАКО ЈЕ МОРАЛО БИТИ, ТАКО СЕ И ЗБИЛО /
Д.Познановић. - 5.12, бр. 2441, стр. 6

У Библиотеци «Глигорије Возаревић» у Сремској Митровици представљена мемоарска књига *Тако је било*, архитекте и сликара из Инђије мр Ђорђа Девића. «ШИДИНА» У СПОМЕН СИМИ ТОМОВИЋУ /
Д.Познановић. -12.12, бр. 2442, стр. 6

У Народној библиотеци «Симеон Пишчевић» промовисана нова свеска часописа *Шидина*.

ЧУВАР ТРАДИЦИОНАЛНИХ ВРЕДНОСТИ /
З.Г.Стефановић. -12.12, бр. 2442, стр. 11

Народна библиотека «Др Ђорђе Натошевић» уприличила је промоцију књиге Ане Берте.

«МИТРОВАЧКЕ НОВИНЕ»

о библиотекарству у 2007. години

БИБЛИОТЕКА «ГЛИГОРИЈЕ ВОЗАРЕВИЋ»
Сремска Митровица /С.Цуцанић. - 6.02, бр.268, стр. 9
Кратка информација о одржаној промоцији романа *Успон и пад Паркинсонове болести* Светислава Басаре.

ДУШАН СИЛНИ У ДЕЧЈЕМ СВЕТУ / Д.Тркуља
13.02, бр. 269, стр. 10

У митровачкој Библиотеци «Глигорије Возаревић» одржана промоција романа Слободана Станишића.

НОВО ЧИТАЊЕ НАЦИОНАЛНЕ ИСТОРИЈЕ /
В.Теодоровић. -6.03, бр. 272, стр. 7

У просторијама Библиотеке «Глигорије Возаревић» одржана је промоција ратне књиге *Срби у Другом светском рату* аутора Косте Николића.

КАПИ ЗА ОПУСТОШЕНЕ ОЧИ / Д.Тркуља. -13.03,
бр. 273, стр. 11

У оквиру сусрета са завичајним ствараоцима у Библиотеци «Глигорије Возаревић» одржана је промоција књиге *Капи за опустошене очи* Боривоја Секулића.

«НЕКАД, А САД . . .» / Ј.Јовичић. -3.04, бр. 276,стр. 8
Монодрама по мотивима дневника Милице Стојадиновић Српкиње изведена је у читаоници митровачке Библиотеке.

ИДЕОЛОГИЈА СИНГЛА / В. Теодоровић. - 15.05, бр.
282, стр. 7

У Библиотеци «Глигорије Возаревић» одржана је промоција књиге *Пољубац у доба кулирања* Зорице Томић.

ЗА НАЈМЛАЂЕ ЧИТАОЦЕ / Д. Тркуља. - 22.05, бр.
283, стр. 4

Дечје одељење Библиотеке «Глигорије Возаревић» обележава 50 година од оснивања.

ПИПИ ДУГА ЧАРАПА МЕЂУ НАМА / Ј.Јовичић
19.06, бр. 287, стр. 6

Отварањем изложбе *Још увек живи Астрид Линдгрен*, у митровачкој Библиотеци обележена стогодишњица рођења шведске списатељице .

ДЕВЕТ МИЛИОНА ЗА ОПРЕМАЊЕ ЧИТАОНИЦЕ /
Н. Јовичин. - 24.07, бр. 292, стр. 10

У Градској библиотеци у Руми презентован је рад у програму Cobiss .

КРЕАТИВНЕ РАДИОНИЦЕ / С.Цуцанић. - 28.08, бр. 297, стр. 4

Кратка информација о одржаним креативним радионицама у митровачкој Библиотеци.

ЛЕПОТА ИЗГОВОРЕНЕ РЕЧИ / М. Н. - 6.11, бр. 307, стр. 9

У читаоници Библиотеке «Глигорије Возаревић» одржани су Митровдански књижевни сусрети.

ЈЕСЕЊА КРЕАТИВНА РАДИОНИЦА / Ј.Јовичић
13.11, бр. 308, стр. 7

Дечје одељење Библиотеке «Глигорије Возаревић» организовало је традиционалну јесењу креативну радионицу

ПРОМОЦИЈА РОМАНА
27.11, бр. 310, стр. 17

О промоцији романа *Женско перо* Сање Домазат.

Златко Пашко, библиотекар саветник

Јелена Маргетић, виши књижничар

Денис Шанта, библиотекар

Народна библиотека „Доситеј Обрадовић“

Стара Пазова

СТАРОПАЗОВАЧКА ШТАМПА О БИБЛИОТЕКАРСТВУ У 2007. ГОДИНИ

«Пазовачка ревија»

БИБЛИОТЕЦИ, МОЖДА ПРОСТОР ЦРКВЕ СВЕТА
ПЕТКА / Слободан Шаровић. – фебруар, бр.20,
стр.38-39

Новопазовачка библиотека „Петар Петровић
Његош“ и даље муку мучи с неодговарајућим
простором.

СКУП БИБЛИОТЕКАРА СРЕМА. – март, бр.23, стр.
37. -Кратка вест о скупу одржаном у Старој Пазови.

ПЕНЗИОНЕРКЕ. – септембар, бр.26, стр. 36

Пригодан чланак поводом одласка у пензију
библиотекарки Марије Хлебјан и Евице Нинковић из
Старе Пазове.

ДАН БИБЛИОТЕКЕ. – Исто, стр. 47

Свечаност је протекла у знаку трију значајних
јубилеја: 250 година од доласка Димитрија, у
калуђерству нареченог Доситеја, Обрадовића у
манастир Хопово, 200-годишњице преласка
Доситејевог у Карађорђеву устаничку Србију и 25
година од усељења Библиотеке у нове наменски
изграђене просторије.

ВЕЧЕ СА ЦРНКЕВИЋЕМ И НОГОМ. – Исто, стр.48

Познати књижевници одржали књижевно вече у
Градској библиотеци „П.П.Његош“ Новој Пазови.

«Пазовачко огледало»

- БИБЛИОТЕЦИ НА ДАР / З.М. – јануар, бр.1, стр. 33
Уочи божићних и новогодишњих празника библиотека од Раифансен банке добила вредан дар.
- ЗЛАТНЕ ЗНАЧКЕ / Зоран Милић. – фебруар, бр.2, стр.5
Златну значку КПЗ Србије добио је директор Народна библиотеке „Д.Обрадовић“ Ратко Чолаковић.
- СА ШОРА ПРАВО У БИБЛИОТЕКУ / Зоран Милић. – Исто, стр. 22.- Представљена књига Ђоке Филиповића „Дивани са шора“.
- МИРА ЈЕ О.К. – Исто, стр. 24
Књижевно вече Мирјане Бобић-Мојсиловић која је многобројној публици говорила о свом раду и књижевним прекупацијама.
- КЊИЖАРА У БИБЛИОТЕЦИ / П.О. – март, бр. 3, стр. 40
У Библиотеци се одржала продајна изложба издавачких кућа „Лагуна“ а затим „Светови“.
- ЗЛАТНУ ЗНАЧКУ НА РЕВЕРУ НОСИМ / Зоран Милић, Исто, стр. 41
Чланак поводом признања додељеног директору Ратку Чолаковићу.
- ЗАЈЕДНИШТВУ У ЧАСТ. – Исто, стр. 43
Представљена књига „Сусретање култура“ Небојше Кузмановића о српско-словачик културним везама.
- У ГОДИНИ ХУРБАНОВИХ. – Исто, стр. 51
Промоција књиге „Милица Николић“ ВХВ у преводу библиотекара Златка Пашка, поводом 85-годишњице објављивања.
- БУДИ И ТИ ОРАО, „ПРОМЕТЕЈ“ ТЕ ЧЕКА / З. М. – април, бр. 4, стр. 43. - Читавог месеца априла одржавала се продајна изложба издавачке куће „Прометеј“ из Н.Сада.

- ПО ТРЕЋИ ПУТ „ЗАШТО БАШ ЈА“. – Исто, стр.44
Књижевно вече Гордане Залад, која је представила аутобиографски роман „Зашто баш ја?“.
- НАУКА И РЕЛИГИЈА ИЛИ ЗБИРКА СУВИШНИХ УВРЕДА / Зоран Милић, мај, бр.5, стр. 28
Књижевно вече Др Ђуре Шушњића који је говорио на тему односа науке и религије.
- ДОБРОДОШЛИЦА РАСПУСТУ / Зоран Милић. – јун, бр.6, стр. 18
Програм за ученике основних школа на крају школске године.
- СУСРЕТ БИБЛИОТЕКАРА. – Исто, стр. 36-37
Библиотека је ове године била домаћин Годишње скупштине библиотекара Срема, на којој је било поднето више занимљивих саопштења, док је у уметничком делу био сусрет са академиком Матијом Бећковићем.
- ИЗ ЖИЛИНЕ У ПОХОДЕ ПАЗОВИ / З.М.. – октобар, бр.10, стр. 44
Група књижевника из Словачке Републике посетила Ст. Пазову у оквиру пројекта међународне сарадње.
- У ГОДИНИ ДОСИТЕЈА / П.О.. – Исто, стр.48
У Старој Пазови је, 28. септембра 2007. године, обележен Дан Народне библиотеке «Доситеј Обрадовић».
- НЕКИ НОВИ ЧЛАНОВИ / П.О. – децембар. Бр. 12, стр. 46. - Првацима старопазовачких основних школа уручене чланске карте Народне библиотеке.
- КАД БРЕЗЕ ПРШТЕ / З.М. – Исто, стр. 84. - Вече руске поезије и музике поводом Антологије руске поезије 19. и 20.века“Кад прште брезе“ Миљивоја Баћовића.

«Новопазовачке новости»

ПРВИ МУШКИ РОМАН / Ј.В./Јован Вуковић/. – април, бр. 1, стр.71

Књижевно вече мирјане Бобић-Мојсиловић у Градског библиотеци у Новој Пазови.

МИЛИЦА НИКОЛИЋ ПРВИ ПУТ НА СРПСКОМ / Б. /Бранко/ Ракочевић. – Исто, стр. 77

Хурбанова драма захваљујући преводу библиотекара Златка Пашка доступна нашим читаоцима.

НЕ КРИЈТЕ НАРКОМАНЕ АКО ВОЛИТЕ СВОЈУ ДЕЦУ. – јун, бр.3,стр. 45-46

Предавање и разговор са Владетом Јеротићем о проблемима родитељства и наркоманије код омладине.

ДА КЊИГА ОПЕТ ЗАВЛАДА СВЕТОМ / Б.Ракочевић. – Исто, стр. 45

Скупштина библиотекара у Старој Пазови у знаку Доситејевих јубилеја.

БАЗАР КЊИГА НА ГРАДСКОМ ТРГУ / Б. Ракочевић. – Исто, стр. 46

Домишљати библиотекари Мајски базар књига искористили за придобијање нових чланова.

ПОДСЕЋАЊЕ НА ДОСЕЉАВАЊЕ / Ј.В./ Јован Вуковић/. – новембар, бр. 7, стр. 25

Књижевни сусрет у оквиру „Септембарских свечаности“ у Новој Пазови на коме су учествовали Брана Црнчевић и Рајко Петров Ного.

БАЦИ ИЗ ШКОЛЕ БЕЖЕ У БИБЛИОТЕКУ / Бранко Ракочевић. – Исто, стр.46

Библиотека „Доситеј Обрадовић“ је кућа у коју читаоци радо иду и лети и зими.

ПРВАЦИ СЕ УЧЛАЊУЈУ У БИБЛИОТЕКУ / Б.Ракочевић. – децембар, бр.8, стр. 15

Најмлађе чланове, ученике првих разреда основних школа, на свечан начин дочели су библиотекари библиотеке „Доситеј Обрадовић“.

КАД БИ МАТИЈА БИО МАЛО МЛАЂИ / Ј.В. – Исто, стр.61

Још једно незаборавно књижевно вече академика матије Бећковића у Новој Пазови.

**ЗАПОСЛЕНИ У НАРОДНИМ
БИБЛИОТЕКАМА СРЕМА У 2007.**

БИБЛИОТЕКА "ГЛИГОРИЈЕ ВОЗАРЕВИЋ"
СРЕМСКА МИТРОВИЦА

1. Живка Матић, управник
2. Весна Петровић, библиотекар саветник
3. Ружица Станковић, виши библиотекар
4. Мирјана Пејновић, библиотекар
5. Драгана Нешковић, библиотекар
6. Душанка Милорадић, библиотекар
7. Милијана Барјактаревић, библиотекар
8. Весна Спасојевић, библиотекар
9. Моравка Тодић, библиотекар
10. Борка Беуковић Ћосић, библиотекар
11. Кристина Жалац, библиотекар
12. Светлана Сабо, библиотекар
13. Бранислав Радивојевић, књижничар
14. Светислав Радосављевић, књижничар
15. Бисерка Хајдуковић, самостални књижничар
16. Марија Дражић, књижничар
17. Андреја Врањеш, књижничар
18. Снежана Тинтаровић, књижничар
19. Милица Милошевић, књижничар
20. Драгана Пејаковић, књижничар
21. Злата Теодосић, књиговођа
22. Гордана Васелек, секретар-благајник
23. Катица Милинковић, спремачица- курир
24. Бранка Милошевић, спремачица

НБ "ДР ЂОРЂЕ НАТОШЕВИЋ" ИНЂИЈА

1. Весна Степановић, виши библиотекар-директор
2. Лепосава Радојевић, библиотекар
3. Радмила Марковић, библиотекар
4. Љиљана Веселиновић, библиотекар
5. Радмила Дражић, библиотекар
6. Гордана Биљетина, самостални виши књижничар
7. Предраг Божић, виши књижничар
8. Бранислава Гојић, виши књижничар
9. Мирјана Соколовић, књижничар
10. Јелена Биљетина, књижничар
11. Јасмина Живковић, књижничар
12. Милена Тешић, књижничар
13. Надежда Девећ, књижничар
14. Смиљана Гагић, књижничар
15. Зорица Кнежевић, књиговођа
16. Јадранка Миленковић, курир-спремачица

СРПСКА ЧИТАОНИЦА ИРИГ

1. Весна Ћосић, директор
2. Драгослав Илкић, библиотекар
3. Ержебет Вукмановић, самостални књижничар
4. Наталија Влаховић, књижничар
5. Бранислав Јовичић, самостални књижничар
6. Наташа Илкић, књижничар
7. Нада Недић, административни радник
8. Душанка Кекић, спремачица-курир

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА ПЕЋИНЦИ

1. Биљана Јеремић, директор
2. Славица Живић, библиотекар

3. Миланка Андрејић, књижничар
4. Драган Филиповић, књижничар

ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА РУМА

1. Жељко Стојановић, директор
2. Мика Симић, библиотекар
3. Милан Зељак, библиотекар
4. Мирјана Виоглавин, библиотекар
5. Невенка Мрђа, библиотекар
6. Стеван Ковачевић, библиотекар
7. Милена Освалд, књижничар
8. Нада Васић-Косановић, књижничар
9. Мира Јуришић, књижничар
10. Драган Јанковић, књижничар
11. Бранко Мркшић, админ.радник
12. Милка Јовановић, помоћни радник

НБ "ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ" СТАРА ПАЗОВА

1. Ратко Чолаковић, библиотекар саветник - директор
2. Златко Пашко, библиотекар саветник
3. Богдана Маринковић Гајин, библиотекар
4. Наташа Филип, библиотекар
5. Снежана Цветићанин, библиотекар
6. Денис Шанта, библиотекар
7. Златија Мраковић, виши књижничар
8. Јелена Маргетић, виши књижничар
9. Драгана Живковић, књижничар
10. Олгица Суботић, књижничар
11. Јелена Четник, књижничар
12. Наташа Поткоњак, књижничар
13. Ана Николин, књижничар
14. Славица Босанчић, књижничар

15. Љиљана Туран, књижничар
17. Татјана Павићевић, књижничар
18. Александар Градић, књижничар
19. Данијела Дамњановић, књижничар
20. Драгомир Момчиловић, књижничар
19. Светлана Парезановић, секретар - благајник
21. Биљана Црвеначки, шеф рачуноводства
22. Душанка Котараш, спремачица
23. Јармила Балеј, спремачица - курир

НБ „СИМЕОН ПИШЧЕВИЋ“ ШИД

1. Славица Варничкић, виши књижничар - директор
2. Горана Шкробот, библиотекар
3. Јадранка Бајуновић, виши књижничар
4. Горгана Арсеновић, књижничар
5. Надежда Цветковић, књижничар

